

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 5, 1984

Nr. 176

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Kabeliai (Varėnos raj.). 1984 m. sausio-vasario mėnesiais Druskininkuose besigydančiam Kabelių klebonas kun. Vytauto Pūko tėvui (kadangi patarnaudavo sūnui laikant šv. Mišias) buvo sulaukta pensija. Tik parąšius skundą socialinio apūpinimo skyriui, sulaukta pensija buvo išmokėta.

KRATOS IR TARDYMAI

Josvainiai (Kėdainių raj.). 1983 m. gruodžio 29 d. į LTSR prokuratūrą buvo iškvieštas TTGKK narys, Josvainių parapijos klebonas kun. Leonas Kalinauskas. Prokuroras Bakučionis supažindino kun. L. Kalinauską su sekančio turinio įspėjimu:

„Nuo 1980 m. spalio mėnesio be įgaliojimo ir be valdžios leidimo veikė tikinčiųjų gynimo komitetas.

Kartu su nuteistais kunigais Alfonsu Svarinsku ir Sigitu Tamkevičium sukūrė, pasirašė ir išplatino ne mažiau 16 tokių raštų-dokumentų. Šiuose raštuose šmeižiama Tarybų valstybės politika Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų atžvilgiu.

Sistemingai šie dokumentai talpinami nelegaliame, antitarybiname leidinyje „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje“.

Įvairiais būdais šie leidiniai perduodami ir užsienį, kur plačiai panaudoja propagandai, darydami žalą TSRS tarptautiniam prestižui.

Kun. Leonas Kalinauskas talkininkavo nusikalstamai kun. Alf. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus veiklai.

Pamokslais liaupsina nuteistuosius, siekia sukelti klausytojų nepasitikimą tarybine santvarka“.

Lietuvos TSR prokuroro vyresnysis padėjėjas, vyresnysis justicijos patarėjas Bakučionis

Pasirašyti po įspėjimų kun. Leonas Kalinauskas atsisakė.

Telšiai. 1984 m. vasario 17 d. Telšių katedros altarieta

Maskva skelbia: mūsų vadas dirba

Maskva. — Sovietų užsienio reikalų ministerija sukvietė užsienio korespondentus ir paskelbė, kad generalinis sekretorius Konstantin Černenko baigė atostogas ir pradėjo eiti savo pareigas. Pravdos laikraštis paskelbė pasikalbėjimą su Černenka, kas irgi rodo, kad jis sveikas ir darbingas, pareiškė ministerijos atstovas Vladimir Lomeiko. Jis, korespondentų klausinėjamas, nepasakė, ar Černenko jau grįžo į Maskvą. Jis nutylėjo ir klausimus apie pasaulyje pasklidusias žinias, kad Černenko serga.

Viceprezidentas George Bush Lemonte pasakė reporteriams, kad jis nemažai žino apie Černenko sveikatą ir gali pasakyti, kad sovietų vadas nėra sveikas.

Pasikalbėjime su Pravda Černenko vėl pasakė, kad Amerika sudaro kliūtis deryboms dėl branduolinių ginklų apribojimo. Valstybės departamentas tuoj paskelbė, kad Amerikos vyriausybė

kun. Vincas Vėlavičius, TTGKK narys, buvo iškvieštas į Telšius prokuratūrai.

Respublikos prokuroro pavaduotojas J. Bakučionis išpėjo kun. V. Vėlavičių, kad už tolimesnę TTGK Komiteto veiklą jis gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Prokuroras J. Bakučionis kaltino kun. V. Vėlavičių, kad komiteto paskelbti dokumentai buvo atspausdinti „LKBK“, pateko į užsienį ir tuo, jo įsitikinimu, padarė didelę žalą Sovietų Sąjungos prestižui.

Kun. V. Vėlavičius po išpėjimo raštu nepasirašė.

Šiauliai. 1983 m. gruodžio 17 iš namų į Šiaulių miesto KGB būstinę buvo atvežtas Šv. Jurgio bažnyčios vikaras kun. Vytautas Brilius. Saugumietis Edmundas Jakas barė kunigą už sekmadienį (gruodžio 4 d.) šv. Mišių metu pasakytą pamokslą, kuriame jis gynė neteisėtai nuteistą ir respublikiniam laikraštyje „Tiesa“ apšmeižtą kun. Sigitą Tamkevičių, argumentuotai paneigė „LKB Kronikai“ mestus kaltinimus, esą, Amalių kelyje nugriautas kryžius tik todėl, kad reikėjo vesti dujotiekio vamzdžius.

Priminė šiauliečiams, kad ir jie patys puikiai prisimena, kaip be jokio rimto pagrindo buldozeriais buvo griaujami Meškuičių kryžių kalno kryžiai. Padaršino tikinčiuosius, kad po susidorojimo su kunigais — Sigitu Tamkevičium ir Alfonsu Svarinsku — nepalūžtų, neišsigastų, nes TSRS konstitucija kol kas dar nepažeista ir tikintieji turi teisę laisvai išpažinti savo tikėjimą. Represijos prieš kunigus ir tikinčiuosius tėra tik bauginimas, nesuderintas su jokiais įstatymais. Tai yra grubūs valdžios nusikaltimai. Cekištą domino, kokiu pagrindu kun. V. Brilius gina „LKB Kroniką“, ar jis skaitęs šį leidinį ir ar gali patvirtinti „jame iškeltų faktų teisingumą“.

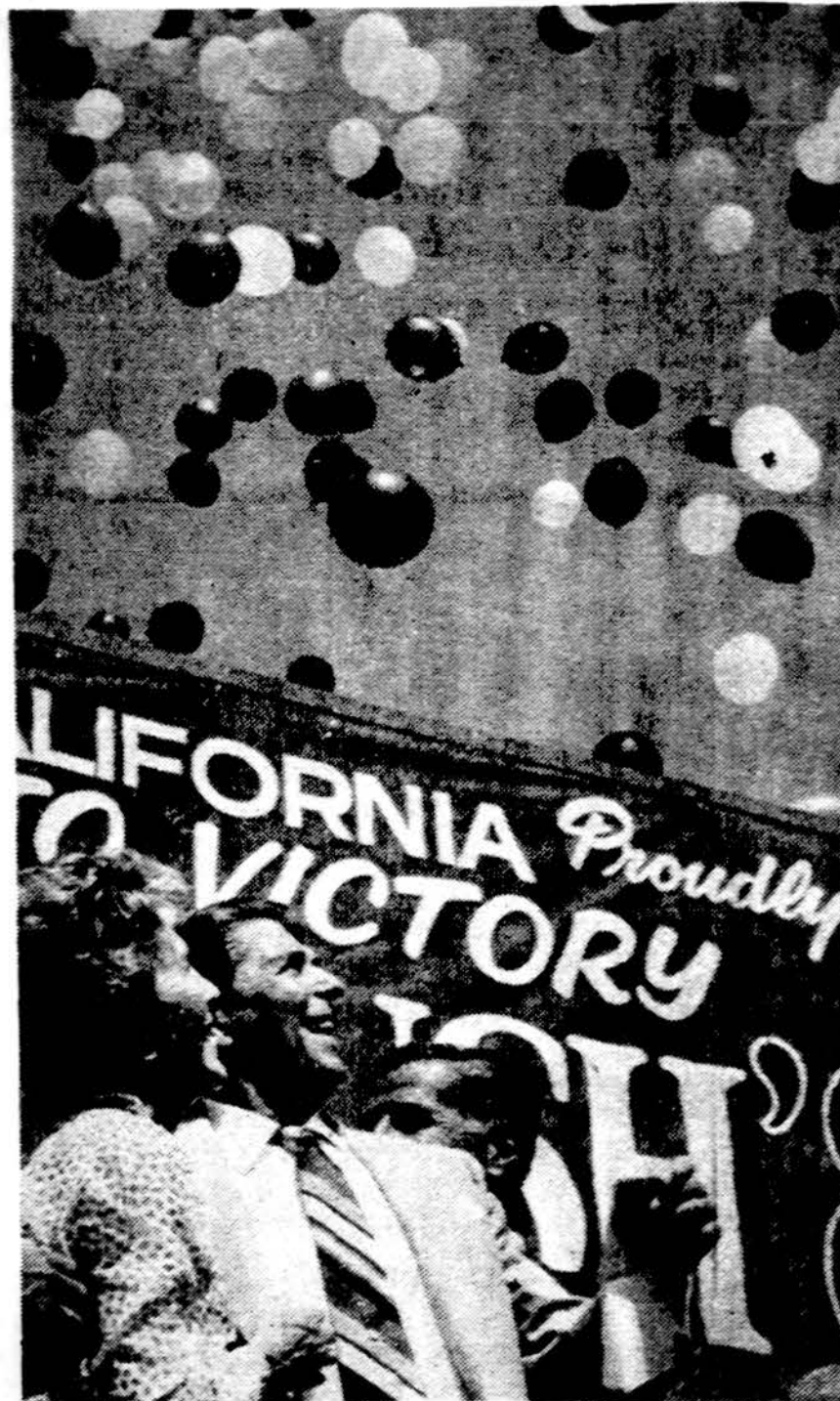
(Bus daugiau)

pasirengusi tuoj pradėti pasitarimus su rusais, jei tik jie sutiktų derėtis.

Bomba Montrealyje

Montrealis. — Pirmadienį pagrindinėje Montreale geležinkelio stotyje sprogo galinga bomba, paslėpta bagažų skyriuje. Trys žmonės žuvo, 29 sužeisti. Sprogimas padarė daug žalos, sukėlė gaisrą. Policija įtaria, kad bomba turi ryšį su ateinančiu popiežiaus Jono Pauliaus II vizitu. Jis atvyks į Quebecą ateinančių sekmadienį ir viešės 11 dienų. Geležinkelio stotyje buvo rastas grasinantis laiškas, perduotas policijai. Laiške grasinama Vatikanui ir popiežiui.

— Gdnaske įvyko dviejų „Solidarum“ vadų pasimatymas: Lech Walesos ir Jan Rulewskio. Svarstyta unijos ateities veikla. Lenkijoje du buvę kaliniai vėl sumiti: W. Fransyuiuk ir J. Pinior nuteisti kalėti po du mėnesius už viešosios tvarkos drumsimą.

Prezidentas Reagas su žmona Nancy oficialiai pradėjo Darbo dieną savo per rinkimo kampaniją, pasakydamas kalbą masiniame susirinkime Orange apskrityje, Kalifornijoje.

Pradėta aktyvi rinkimų kampanija

New Yorkas. — Darbo diena tradiciniai yra aktyvios rinkimų kampanijos pradžia. Darbininkų paradai įvyko New York'e ir kituose miestuose. Organizavo AFL-CIO darbo unijų federacija. New York'e žygiavo demokratų partijos kandidatai Walter Mondale ir Geraldine Ferraro kartu su New York'o gubernatoriumi Mario Cuomo.

Lemonte, Ill. parade dalyvavo viceprezidentas George Bush, senatorius Charles Percy. Šeštadienį Chicago's Lincoln parke demonstravo NOW (National Organization for Women). Ši grupė kovoja prieš Reagano perrinkimą, registruoja naujas balsuotojas. Dalyvavo ir šios grupės prezidentė Judy Goldsmith.

Prezidentas Reagas kampaniją pradėjo pietinėje Kalifornijoje. Trečiadienį jis vėl atvyks į Chicagą iš Salt Lake City, kur pasakys kalbą Amerikos Legiono suvažiavime. Chicagoje jis jau bus 10-tą kartą, o Illinois kaip prezidentas lanko jau 15-tą sykį. Tuo pabrėžiamas Illinois balsų svarbumas ateinančiuose rinkimuose.

Sekmadienį CBS žinių tarnybos programoje „Face the Nation“ darbininkų unijų federacijos pirmininkas Kirkland, pasakė, kad Reagas yra darbo žmonių priešas, nedarbą naudojas kaip valdžios įrankį, kenkia unijoms. Toje pačioje programoje dalyvavo Robert Thomson, JAV Prekybos Rūmų tarybos narys. Jis pareiškė, kad Reagas yra geriausias darbininkų draugas, kokio Amerikos darbininkai dar nėra turėję. Thompson pridūrė, kad Kirkland ir kiti darbininkų vadai pametę ryšį su darbo žmonėmis, jie gyvena praityje. Nors unijų vadai

žada balsuoti už Mondale ir daug darbininkų už jį balsuos, dar daugiau unijos narių balsuos už Reaganą. Be to, įnijas susibūrę darbininkai sudarė tik 15 nuos. Amerikos darbo žmonių, pasakė Thompson. Kirkland pripažino, kad 1980 m. rinkimuose apie 40 nuos. darbininkų ir jų šeimų balsavo už Reaganą. Šiemet tas nuosimtis busis mažesnis.

„Chicago Sun Times“ bendradarbis Barry Cronin padarė neoficialų darbininkų opinių tyrimą tarp pietinės Chicago's darbo žmonių. Nemažas skaičius darbininkų pasakė, kad jie palaiko prezidentą Reaganą ir už jį balsuos. Didesnė dauguma juodųjų balsuos už Mondale.

Baltųjų daugiau pasisakė už Reaganą, rašo laikraštis. Daugelis kritikavo savo unijų vadus, kurie neatsiklausė narių, agituoja balsuoti už Mondale. Narių nuomonės klausė tik „tymsteriai“ ir nariai balsuodami pavedė unijos vadovybei remti Reaganą.

„Los Angeles Times“, patikrinęs opinį, paskelbė, kad 63 nuos. klausintų žmonių patenkinti Reagano vadovybe, ypač ekonominėje srityje. Net 60 nuos. pasakė, kad Reagas užsitarnauja dar vieno termino. Net 68 nuos. patenkinti ir viceprezidentu Bushu.

— Jewel, Vidurio Vakaruose paplitusių maisto parduotuvų bendrovė, nutarė susijungti su American Stores Co., kurios centras — Salt Lake City. Jewel yra šešta didžiausia Amerikoje su 1,100 parduotuvų 29 valstijose. American Stores yra penkta didžiausia ir Vakaruose turi apie 1,000 parduotuvų.

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongreso manifestas

Mes, laisvojo pasaulio lietuvių susirinkę iš įvairių šalių ir šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties kongresą Kanados Toronte 1984 metų rugsėjo 1 ir 2 dienomis pažvelgėm su dideliu susirūpinimu į Lietuvą — šventojo Kazimiero ir mūsų pačių kilmės kraštą, šiuo metu reikalingą viso laisvojo pasaulio dėmesio ir pagalbos.

Dėl to šis mūsų kongresas kreipiasi į Jungtines Tautas bei generalinį jų sekretorių, valstybių karalius, prezidentus bei jų vyriausybes, krikščioniškųjų Bendrijų vadovybes, ryšio priemones (spaudą, radiją, televiziją) ir laisvosios žmonijos sąžinę, prašydamas atkreipti dėmesį į tautas jau daugiau kaip 40 metų kankinamas dvasinėje ir fizinėje priespaudoje.

Tokių tautų Rytų Europoje yra visa eilė. Šiame kongrese mes negalime kalbėti jų visų vardu, todėl prabylame laisvojo pasaulio lietuvių išėjimo daugumos vardu. Tai balsas, kuris neabejotinai išreiškia ir visos lietuvių tautos bei jos krašto — Lietuvos balsą.

Mes, kaip ir visos tautos, trokštame taikos, tačiau, remdamiesi istorija ir savo patirtimi, primename, kad ten, kur nėra laisvės, nėra ir negali būti taikos. Vergija yra taikos stabdys, sukilimų, revoliucijų, vidinių ir išorinių kovų akstinas.

Ypač tai pasakytina apie mažas tautas, nes jų dvasinės ir fizinės egzistencijos pagrindas yra laisvė. Siekiant pasaulio taikos, reikia apriboti ne mažųjų tautų laisvę, o didžiųjų imperialistinius užmojus.

Žvelgdami į dabartinę Lietuvą, nešančią totalistinių sistemų įvestą vergiją jau

penktą dešimtmetį, pareiškiam, kad lietuvių tauta, būdama pavergta dvasiškai ir fiziškai, nuolat kovos už savo laisvę, kol ją atgaus. Prie pasaulio taikos bei įtampos sumažinimo ji galės prisidėti tikrai tada, kai laimės religinę, tautinę ir valstybinę laisvę.

Minėdami Lietuvos globėją šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį šiuo kongresu, primename, kad šis šventasis yra ne tik herojiško asmeninio religinio gyvenimo žmogus, bet ir Lietuvos karalaitis, aktyviai dalyvavęs valstybės valdyme. Jam rūpėjo tiek paskiro žmogaus, tiek viso krašto tiek viso pasaulio gerovė bei taika. Dėl to šiandieną jis yra gerbiamas ne tik Lietuvoje, bet ir visame krikščioniškajame pasaulyje.

Deja, jis nėra gerbiamas Sovietų Sąjungos valdžios, kuri nuo 1940 metų yra okupavusi Lietuvą karine jėga ir įvedusi krašte dvasinę bei fizinę priespaudą. Okupacinė valdžia rado šv. Kazimiero karstą su relikvijomis Lietuvos sostinėje Vilniuje — didinčioje katalikų katedroje. Tiek katedra, tiek šv. Kazimiero karstas lietuvių tautai yra šventovė, nuo amžių visų branginama. Jos išniekinimas yra ir tautos išniekinimas. Sovietinė valdžia, neatsižvelgdama į lietuvių tautos jausmus, uždarė katedrą, įrengė ten paveikslų galeriją, o šv. Kazimiero karstą įsakė pašalinti iš jam specialiai įrengtos koplyčios. Dėl to jo karstas 1953 m. buvo perkeltas į Vilniaus priemiestyje esančią šv. Petro ir Povilo šventovę.

Toks okupacinės valdžios žingsnis buvo dūris į Lietuvos šventovę, uždarė katedrą, įrengė ten paveikslų galeriją, o šv. Kazimiero karstą įsakė pašalinti iš jam specialiai įrengtos koplyčios. Dėl to jo karstas 1953 m. buvo perkeltas į Vilniaus priemiestyje esančią šv. Petro ir Povilo šventovę.

Toks okupacinės valdžios žingsnis buvo dūris į Lietu-

vos širdį. Negana to, buvo įsakyta šv. Kazimiero šventovę Vilniuje uždaryti ir joje įrengti ateizmo muziejų. Tai buvo tikinčiosios Lietuvos išniekinimo viršūnė. Ji dar pagilino uždarymas daugelio kitų Lietuvos šventovių — katalikų ir nekatalikų.

Mes laisvojo pasaulio išėjimo daugumos vardu reikalaujame Sovietų Sąjungos vyriausybę, kuri yra atsakinga už įvestą priespaudą Lietuvoje:

1. Gražinti Lietuvos tikintiesiems Vilniaus katedrą ir leisti civilinės valdžios išrengtam katalikų vyskupui Julijonui Steponavičiui ją tvarkyti bei eiti ganytojiškas savo pareigas.

2. Gražinti šv. Kazimiero karstą į Vilniaus katalikų katedrą, kurioje jis buvo palaidotas prieš 500 metų.

3. Iškelti ateizmo muziejų iš šv. Kazimiero šventovės Vilniuje ir gražinti ją tikintiesiems.

4. Gražinti tikintiesiems Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje, kuri buvo pastatyta vien tikinčiųjų aukomis su išėjimo parama, bet sovietinės valdžios nusavinta ir padaryta koncertų sale.

5. Gražinti visų konfesijų tikintiesiems sovietinės valdžios atimtas bei uždarytas šventoves visoje Lietuvoje.

6. Leisti laisvai veikti vienuolijom, religinėm organizacijom ir religinei spaudai.

7. Leisti laisvai veikti kunigų seminarijai Kaune, nevaržyti kandidatų priėmimo bei nuimti sovietinės valdžios kontrolę; atgaivinti uždarytas kunigų seminarias Vilniuje, Telšiuose, Vilkauskijoje.

8. Leisti Lietuvos vyskupams bei vyskupijų valdytojams laisvai eiti ganytojiškas savo pareigas, pagal kanonų taisyklės reikalavimus ir nesikišti civiliniams pareigūnams į jų veiklą.

9. Išleisti laisvėn nekaltai kalinamus žmogaus teisių bei religijos kovotojus iš sovietinių kalėjimų, lagerių, psichiatrinų ligoninių ir sibirinės tremties.

10. Atitraukti okupacinę Sov. Sąjungos kariuomenę iš Lietuvos ir gražinti Lietuvai savarankišką gyvenimą, kurį turėjo kazimierinė praeities Lietuva ir kurio trokšta dabartinė Lietuva, žvelgianti į savo dvasinį globėją šv. Kazimierą.

Prašome laisvojo pasaulio vadus pažvelgti į mažos tautos didesles kančias, herojišką jos kovą ir teikti jai moralinę bei kitokią pagalbą. Laisvės sušvitimas Lietuvoje bus žingsnis ir į kitų pavergtų kraštų laisvėjimą bei pasaulio taiką.

Kongreso vardu — Organizacinis pasaulio lietuvių katalikų kongreso komitetas
Dr. J. Sungaila, pirmininkas

KALENDORIUS

Rugsėjo 5 d.: Laurencijus, Obdulija, Erdenis, Dinga.
Rugsėjo 6 d.: Petronijus, Rega, Vaištautas, Skuda.

ORAS

Saulė teka 6:19, leidžiasi 7:19. Saulėta temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šiandien iš erdvės grįžta erdvėlaivis „Discovery“ su penkiais vyrais ir viena moterimi. Skridimo uždaviniai įvykdyti 100 nuos.

— Didelis taifūnas nuterėjo kelias Filipinų salas, žuvo 400 žmonių, sugriauta 200,000 namų.

— Rugsėjo 6 d. Japonijon atvyksta Pietų Korėjos prezidentas Chun. Japonijon suorganizuota stipri apsauga, mobilizuota 23,000 policininkų saugoti svečio. Su prezidentu atvyksta 100 aukštų pareigūnų.

— Kinijos prezidentas Li Xiannian iš Rumunijos atvyko į Jugoslaviją. Zagrebe ta proga atidaryta kinų dailės paroda.

— Evangelistas Billy Graham spalio mėn. vėl bus sovietų sentikių svečias. Jis pasakys pamokslus Maskvoje, Novosibirske, Taline ir Leningrade.

— General Motors automobilį bendrovė paskelbė, kad 1985 m. vidutinis automobilis kainuos 12,931 dol. Kainas rengiasi pakelti ir kitos bendrovės.

— Argentinoje pirmadienį vyko generalinis streikas, nedirbo apie 4 mil. darbininkų, protestuodami prieš valdžios paskelbtą „diržo suveržimo“ politiką.

— Pietų Korėjoje audros sugriovė daug pastatų, žuvo 120 žmonių.

Vatikanas smerkia kairiąją teologiją

Roma. — Vatikano Šventoji Tikėjimo doktrinos kongregacija, kuriai vadovauja kardinolas Joseph Ratzinger, paskelbė dokumentą, liečiantį „išlaisvinimo teologijos“ judėjimą, kuris per paskutinius 15 metų išsivystė ypač Pietų Amerikoje. Šis judėjimas pagrindžiamas marksistiniu socializmu, klasių kovos prielaidomis.

Vienas svarbesnių šios teologijos skelbėjų Brazilijos pranciškonas Leonardo Boff pakviestas atvyko į Romą pasikalbėti su kardinolu Ratzingerio vadovaujamos kongregacijos atstovais. Iš Nikaragvos į Romą atvyksta ir sandinistų valdžios delegacija. Vatikanas neseniai išreiškė nepasitenkinimą, kad Nikaragvos valdžioje dirba keturi katalikų kunigai.

Kardinolas pareiškė spaudos atstovams, kad Vatikane bus dialogas, bet ne teismas. Paskelbtas dokumentas taciau griežtai pasmerkia „kairiąją teologiją“. Markso sekėjai ir šiais laikais atėmė per savo ateistinius ir diktatūrinius režimus milijonų žmonių pagrindines laisves, nors ir valdžią atėjo skelbdami liaudies išlaisvinimą.

— Nikaragvos gynyba numušė sukilėlių helikopterį, kurį vairavo du amerikiečiai civiliai, samdyti sukilėlių vadovybės.

SKAUTYBĖS Mikolas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LSS VADOVYBĖS RINKIMAMS RUOŠIANTIS

Mieli Broliai ir Sesės,

Jau baigiasi LSS vadovybės rinkimų registracijos lapų įteikimo ir kandidatų siūlymo laikas.

Ačiū visiems sąžiningai atlikusiems savo pareigas: dėkojame užsiregistravusiems ir užsiregistravusioms, pasiūlysiems kandidatus ir visą reikalingą medžiagą. Taip pat esame dėkingi už pasisakymus: tai dėmesio vertos mintys, siūlymai ir patarimai, pasiekę mus iš tolimų ir artimesnių kraštų ir vietovių, pateikti įvairias pareigas einančių arėjusių brolių ir sesių. Siūlome perskaityti ir pagaltoti, kiek naudingi ir priimtini yra tie pasiūlymai.

Į šiuos 1984-ųjų metų LSS

vadovybės rinkimus užsiregistravo 537 dalyviai. Tai 47 dalyviais mažiau negu 1981 metais, kada užsiregistravo 584 dalyviai. Biuletenyje gi šiais metais buvo išsiuntinta 1,500.

Šio biuletenio pirmuose puslapiuose pateikiame dalyvių pasisakymus ir balsuoti užsiregistravusių brolių ir sesių sąrašą. Kitame biuletenyje spausdinsime trumpas kandidatų biografijas ir LSS vadovybės pranešimus. Taip pat išsiuntinėsim balsavimo lapus.

Vis budžiu!

v.s. L. Ramanauskas,
LSS Vadovybės Rinkimų
Prezidiumo Pirmininkas

KANDIDATŲ SĄRAŠAS

Į LSS TARYBĄ – BENDRU SĄRAŠU:

vs Aleknie, Vanda
vs Bružas, Juozas
vs Bylatienė, Dalia
vs Jelionienė, Sofija
vs Karpavičius, Algirdas
vs Keršienė, Danutė
vs Kidolienė, Birutė
vs Knopfmilleris, Leonas
vs fil Miknaitis, Sigitas
vs Fil Milukienė, Lilė
vs fil Mockuvienė, Nelė
vs Prasauskienė, Birutė
vs Ramanauskienė, Albina
vs Stravinskienė, Bronė
vs Taorienė, Julija
vs Užbalienė, Nijolė
vs fil Vaitkus, Vytautas
vs Vijeikis, Vladas
vs Vilkas, Eugenijus
vs Žalys, Bronius

Į LSS GARBĖS TEISMĄ:

vs fil Dainauskas, Jonas
vs Gvildienė, Liuda
vs fil Plaušnaitienė, Halina
vs fil Korzonas, Edmundas

Į LSS KONTROLĖS KOMISIJĄ:

s Balzarienė, Nijolė
vs Gausienė, Daiva
ps Jarūnas, Antanas

Į LSS TARYBĄ – BROLIJOS SĄRAŠU:

vs Antanaitis, Henrikas
s Banevičius, Mykolas
s Belzinskas, Remigijus
s fil Glodas, Algis
vs Kiliulis, Česlovas
vs Morkūnas, Vladas
vs fil Molis, Petras
vs Vidugiris, Vytautas

Į LSS TARYBĄ – SESERIJOS SĄRAŠU:

vs Budrienė, Jadvyga
ps Gocetienė, Dalė
ps fil Linkanderienė, Aleksandra
ps Miškinienė, Aldona
vs Surdėnienė, Danutė
s Pullinen, Pajauta
s Puškorienė, Marija
s Regienė, Irena
vs Rugienienė, Liuda
js Treinienė, Genovaitė

Į LSS TARYBĄ – ASS SĄRAŠU:

s fil Dirvonis, Rimantas
ps Garsys, Algimantas
vs Gimbutas, Jurgis
vs fil Juodikis, Alfa

ps fil Meiluvienė, Teresė
s fil Remienė, Virginija
j ps fil Žilinskas, Algimantas
s fil Strikas, Raimundas

Į VYRIAUSIUS SKAUTININKUS IR PAVADUOTOJUS:

Vyr. Skautininką
vs fil Matonis, Kazys
vs Raškys, Juozas

Vyr. Sk Pavaduotoją

ps Senkus, Algis
ps fil Meilus, Eduardas

Į VYRIAUSIĄ SKAUTININKĘ IR PAVADUOTOJĄ:

Vyr. Skautininkę
vs fil Eidukienė, Danutė
vs Gedgaudienė, Stefa

Vyr. Sk. Pavaduotoją

js Vindašienė, Birutė
vs Vasiliauskienė, Marija

Į ASS PIRMININKĄ IR PAVADUOTOJĄ:

s fil Ječius, Kęstutis
ps fil Rauchienė, Aldona

Į RAJONO VADUS:

Atlanto
fil. Jakubauskas, Algimantas
s Zabolis, Steponas

Kanados:

Senkevičius, Česlovas
Torūta, Vytautas

Australijos:

vs fil Barkus, Balys
s Pocius, Albinas

Ramiojo Vandenyne

s Butkienė, Marija

Europos:

s Vaitkevičius, Steponas

Vidurio

vs Jokūbaitis, Vytautas
s Lileikis, Jonas
vs fil Paužuolis, Antanas

GARBĖS GYNĖJAI:

Broliai:

s fil Mantautas, Vaidievičius
Seserija

vs Jonikienė, Malvina vs Petrutienė, Regina

ASS

s fil Rudaitienė, Ritonė
s fil Laucienė, Ilona
vs fil Vilkienė, Irena

Vėliavų nuleidimas Rako stovykloje.

Nuotr. J. Tamalajio

SPORTO ŠVENTĖ PRADĖSIME NAUJUS VEIKLOS METUS

Pradėdami naujus 1984-85 skautiškos veiklos metus Chicago skautiškieji vienetai atgaivina praėjusį sėkmingai vykusią metinę sporto šventę. Įvykis numatytas rugsėjo 23 d. Ateitininkų Namų sode Lemonte. Dalyvaus visų keturių tuntu brolių ir sesės. Šventė bus pradėta stovyklautojų grįžimu į tuntas. Po to įvairios sportinės varžybos, žaidimai ir laisvas pabendra-

vimas. Jaunimui bus dėrelių ir vaisvandenių, gi tėveliams ir svečiams veiks lietuviškų patiekalų virtuvė ir baras. Saulei leidžiantis bus skautiška programėlė-lauželis. Daugiau informacijos kitoje „Skautybės Kelio“ laidoje.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje

Rugsėjo 21 d. – Laužas skautams ir lietuviškajai visuomenei Marquette Parke. Ruošia Chicago skautininkų draugovė.

Rugsėjo 23 d. – Šv. Kazimiero metų užbaigimas. Jaunimo centro kavinėje rengia LS Seserijos vadija.

Rugsėjo 28 d. – Akademinių Skautų sąjūdžio narių pakėlimai Jaunimo centro mažojoje salėje.

Rugsėjo 29 d. – Akademinių Skautų sąjūdžio 60 metų veiklos sukakties jubiliejinė akademija ir pokylis Jaunimo centro didžioje salėje.

Rugsėjo 30 d. – ASS šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje ir kapų lankymas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

DVIDEŠIMT METŲ BE SESĖS DOMUTĖS

Gražios gamtos priglobsty ant kalnelio, Visų Sielų kapinėse Clevelande ilsisi nepamirštamoji v.s. dr. Dominika Kesinaitė, visą savo gyvenimą skyrusi skautybei ir medicinos profesijai.

Ji buvo visada besišypsanti ir pasirošiusi tarnauti. Į skautų organizaciją įstojo 1916 m. Rusijoje. Grįžusi į Lietuvą tuojau įsijungė į Lietuvos Skautų sąjungą. Studijuodama mediciną, (drauge su kitais) universitete įsteigė studentų skautų draugovę, suorganizavo vadovų laikraštį, skautininkų klubą, dirbo štabe, paruošė patyrimo laipsnių programą, organizavo skautišką vienetus, vadovavo akademikams skautams, įkūrė Filisterių sąjungą. Ji buvo skautų korp. „Vytis“ garbės narė.

Baigusi mediciną dirbo įvairiose Lietuvos vietose, vadovavo Motinos ir Vaiko centrui. Savo profesines studijas gilino įvairiuose vakarų Europos universitetuose bei klinikose. Visą tai neklidė jos aktyviai skautiškai veiklai.

Vokietijoje buvo išrinkta vyriausios skautininkės pavaduotoja. Bedirbdama gydytojos darba Hanau stovyklos ligoninėje, padėjo organizuoti skautišką tuntą.

Atvykusi į Ameriką apsigyveno Clevelande. 1952-54 metais buvo išrinkta LS Seserijos vyriausia skautininkė. Savo gyvenime ji stengėsi būti ištikima Dievui, Tėvynei ir Artimui, o šūkis Ad Meliorem (Vis geryn) stiprino jos siekius; ji buvo pavyzdys jaunesnioms sesėms. 1964 m. liepos 25 d. pašaukta į amžinybę.

Praėjo 20 metų nuo išsiskyrimo, bet ji liko neužmirštama Clevelando skautininkų draugovėje. Liepos 22 d. draugovės narės ir „Neringos“ skautiškų tuntu tūntininkė fil. Danguolė Vadopalienė aplankė sesę Domutę Visų Sielų kapinėse. Sesė Stefanija Radzevičiūtė iš vakaro papuošė sesę baltomis gladijolių žiedais, o draugovės nupintą žalių tujų vainiką, padabintą baltomis gėlėmis, ant jos kapo padėjo sesės Vilija Nasvytytė ir Marija Puškorienė. Draugovės pirmininkė tarė trumpą žodį ir pakvietė seses M. Švarcienę ir Reginą Nasvytienę uždegti 4 kaklaryšių spalvų žvakutes, simbolizuojančias vadovavimą Seserijai. V.s. Regina Nasvytienė perskaitė savo kūrybos maldą.

Po maldos įžiebėme žvakutes tragiškai Clevelande žuvusioms sesėms: Marijai Krygerytei-Skardžiuvienei (1918

metų pirmos skautų skilties skautė), akad. Dorai Antulytei-Gudėnienei ir vyr. skautei Neringai Karaliūtei. Sugiejojome „Marija, Marija“. Aplankėme ir kaimynystėje besišilintiūs: s. Aldoną Augustinavičienę, v.s. Birutę Juodikię, v.s. Antaną Jonaitį, s. Balį Rėkų, s.v. Vytautą Raulinaitį, s.fil. dr. Mykolą Vaitėną, ps. Kazimierą Žilinską, kun. Petrą Dzegoraitį ir prisiminėm kitoje kapinėse palaidotą ps. komp. Alfonsą Mikulskį. Aplankėme ir a.a. Lietuvos prezidentą, buvusį LSS šefą Antaną Smetoną. Kiekvieno kapą papuošėme trijų baltų ramunijų žiedais ir žalios rūtos šakele.

Atsisveikinimui grįžome prie sesės Kesinaitės kapo. Už Domutės sielą sesės St. Radzevičiūtės užprašytos šv. Mišios Putname buvo atlaikytos kun. dr. V. Cukuro ir Chicagoje lietuvių jėzuitų vienuolio provincijolo v.s. kun. Antano Saulaičio.

Valandėlį praleidusios su v.s. Kesinaitė, sugiejojome „Sutelk mus, Viešpatie, būrin“. Kukliai paminėjusius 20 metų laikotarpį be sesės Domutės, grįžome tęsti jos ir mūsų pamėgtą skautišką darbą.

Jadvyga Budrienė

Clevelando skautininkų būrelis prie v.s. dr. Domutės Kesinaitės kapo.

Nuotr. V. Bacevičiaus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, ik. kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849

Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400

Val: pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477 Res. 246-0067 arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - AKIŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59th St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUŠ
IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st. Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val: pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-8 antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS -
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mvlia vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meskausko ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 p.p. Tik susitarus

Dr. Upenra C. Shaň

Vidaus ligų specialistė
Diabeto, thyroido, impotencija
ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val: pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIZINAS

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

CHICAGOS PARAPIJOSE

Dabartinis Chicagos arkivyskupas kard. J. Bernardin rodo nuosirdų susirūpinimą sielovados reikalais tarp įvairių tautinių grupių. To poveikyje arkivyskupo įstaigos vadovas kun. James P. Roache rugpjūčio 28 d. susišaukė į arkivyskupijos centro įstaigą įvairių tautybų atstovus pasitarti sielovados reikalais. Čia buvo atstovai ispanų, juodukų, italų, vietnamičių, haitiečių, lenkų, korėjiečių, lietuvių, filipiniečių, slovakų. Pasitarimai vyko ne bendrai visų, o atskirai su kiekvienos tautybės delegacija, kad būtų galima apsvarstyti kiekvienos tautybės specialius sielovados reikalus.

Kitų tautybių buvo pakviesta po vieną atstovą. Iš lietuvių arkivyskupija pakvietė tris: Ant. Zakaruską, Marquette Parko liet. par. kleboną, kun. Ant. Saulaitį, jėzuitų provinciolą, kun. J. Prunskį. Pasitarimuose dalyvavo dar ir šeši arkivyskupijos administracinių tarnybų vadovai: sielovados, bendruomenių, švietimo, personalo, administracijos ir finansų. Visi kunigai, išskyrus finansų vadovą pasaulietį J. Philbin.

Pasitarimų pabaigoje vadovas kun. J.P. Roache pažymėjo, kad lietuviai geriausiai savas informacijas ir savus pageidavimus perteikė, pilniau už kitas tautybes. Mūsų pageidavimai buvo, kad iš lietuvių kunigų būtų parinktas vienas lietuvių atstovas, kuris galėtų nuolat palaikyti ryšį su arkivyskupijos vadovybe, nuolat pateikdamas, kokie svarbesnieji lietuvių sielovados reikalai išskyla. Toliau buvo priminta, kad daug lietuvių susikongregavo Chicagos pietvakariuose, Lemonto apylinkėse ir dabar jie neturi vietos lietuviškoms pamaldoms. Būtinai reikalingas surasti bažnyčia, kur jie galėtų kas savaitę turėti lietuviškas pamaldas. Kunigo klausimas būtų išspręstas, pavadant ten sielovadą jėzuitams ir įsteigiant lietuvių misiją.

Reikia patvarkyti, kad parapijose, kur šeimos to nori, pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas būtų teikiama lietuviškai. Taipgi padaryti palankesnes sąlygas, kad būtų įmanoma santuokai ar laidotuvėms, jei šeima nori, pasikviesti apeigas atlikti lietuvių kunigą. Buvo taip pat priminta, kad mariojonai turi daug nuopelnų, leidami vienintelį katalikų dienraštį Chicagoje ir turėdami didelį lietuviškos spaudos platinimo centrą.

Arkivyskupijos pakviestieji lietuviai atstovai, džiaugdamiesi progą perteikti lietuvių pageidavimus, ieteikė gausią, plačiai dokumentuotą medžiagą, kurią rūpestingai surinko kun. Ant. Saulaitis, pasinaudodamas Amerikos Lietuvių Katalikų tarnybos, Katalikų federacijos pirm. dr. S. Kuprio, Liet. Bendruomenės surinktais duomenimis. Buvo pateiktos žinios, kad Chicagoje ir artimesnėse apylinkėse gyvena daugiau kaip 100,000 lietuvių kilmės žmonių. Tai didžiausias lietuvių telkinys už Lietuvos ribų. Savo gausumu lietuviai sudaro 18-tą etninę grupę Chicagos srityje. Įskaitant ir čia gimusius, augusius, bent trečdalis visų lietuvių kilmės žmonių dar kalba lietuviškai. Gal daugiau kaip pusė šios srities lietuvių jau gyvena už miesto ribų, daugiausia pietvakariuose, o pačiame mieste didžiausi telkiniai yra Marquette Parke, Brighton Parke ir Bridgeporte. Chicagos apylinkėse buvo 13 lietuvių para-

pijų. Nuo 1927 m. jau nebebuvo įsteigtos nė vienos parapijos, o išsikėlus lietuviams jau kelios perėjo aptarnauti kitas tautybes, kaip pvz. Sv. Juozapo, Dievo Apvaizdos, Sv. Kryžiaus, o Sv. Mykolo parapija visai išnyko.

Lietuvių kunigų Chicagos apylinkėse gyvena 71. Daugelis jau labai brandaus amžiaus ir yra pensijoje, vienuolių kunigų — 24. Dirbančių lietuvių parapijose 14, dirbančių eritorinėse parapijose taip pat 14, kitose pareigose — 29, pensininkų 14. Penkiose parapijose būna lietuviškos pamaldos. Sv. Kazimiero seserys dirba aštuoniose lietuvių parapijose.

Raštu arkivyskupijai buvo pranešta, kaip Chicagos lietuviai gerai organizuoti. Yra šimtai draugijų, kultūrinių, jaunimo, religinių, švietimo, socialinių ir kitokių organizacijų. Katalikai turi savo federaciją, Kunigų Vienybę. Pasauliečiai jungiasi į organizuotą religinę veiklą, stipri katalikų spauda.

Parapinėse ir lituanistinėse mokyklose dėstoma tikyba. Būna suaugusių religiniai seminarai, moterų rekolekcijos.

Pabrėžtas reikalas, kad būtų parinktas Chicagos lietuvių katalikų atstovas, kuris turėtų balsą sprendimuose lietuviškų sielovados reikalų. Išskeltas reikalas, kad būtų daugiau parenkama lietuvių šv. Komunijos dalinimui ir būtų siekiama paruošti lietuvių diakonų, kurie, tokiais pasilikdami visą amžių, talkintų sielovados pareigose. Būtų naudinga lietuviams kunigams ir kitam sielovados personalui leisti biuletenius su informacijomis, kaip tai daro italai. Arkivyskupija prašyta paremti okupuotos Lietuvos katalikus, pvz. „Chicago Catholic“ laikraštį spausdinant straipsnius apie jų padėtį. Siūlyta pakviesti ir pasauliečius į Sv. Kazimiero lietuvių kapinių bei S. Seimos Vilos direktorių tarybą.

Naudinga būtų išplėsti kunigų vykdomą lietuviškų šeimų lankymą, ypač gyvenančių toliau nuo lietuviškų kolonijų. Lietuviai katalikai rodo daug gražių iniciatyvų. 1982 m. paskelbė lietuviškos parapijos metus, šiais metais plačiai ir iškilmingai mini šv. Kazimiero mirties 500 m. sukaktį. Už trejų metų bus minima Lietuvos krikšto 600 m. sukaktis.

Arkivyskupija buvo painformuota, kad Chicagos lietuviai turi stiprių chorų, turi išleisdę sava kalba liturgines knygas. Aktyvios katalikų organizacijos, kaip Lietuvos vyčiai, ateitininkai ir kt. Veikia Sv. Rašto seminarai, charismatinės pamaldos. Savo veiklai turimos reikiamos patalpos parapijų salėse, Jaunimo centre.

Arkivyskupijos centrai buvo paremti specialiai pagaminti braižiniai, žemėlapiai, nurodantieji, kuriose miesto dalyse yra daugiau lietuviškų telkinių, kur lietuvių įsteigtos parapijos. Pateiktos lentelės lietuvių įkurtų parapijų, nurodant metus ir mokyklų padėtį, duotas sąrašas lietuvių kunigų, pateiktas lietuviškų vienuolių išdėstymo planas, paremti gyventojų surašinėjimo duomenys apie lietuvius, apie lietuvių parapijas JAV-se, pridėtos kopijos ir svarbesnių spaudos atsiliepimų apie Lietuvą ir lietuvius. Taigi arkivyskupija gerai painformuota, o jos vadovybės parodytas prielankumas duoda gerų vilčių ateičiai.

Juoz. Pr.

Nežiūrint visų trukdymų ir draudimų, Lietuvoje šventoriuje. Nuotraukoj tokia procesija Vilniuje, Sv. Petro ir Pauliaus bažnyčios šventoriuje 1983 vasarą. (Iš Liet. inf. centro)

MALKINIA — JUK TAI MŪSŲ MALKINĖ

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Kiekvieną kartą nuvykęs į artimus Mannheimo ar Heidelbergo miestus, aplankau ir tarptautinių knygų ir laikraščių kioskus, nusipirkdamas juose be angliškų ar šveicariškų laikraščių taip pat ir lenkiškus. Komunistų partijos (oficialiai — darbininkų) oficiozas „Trybuna ludu“ primena man vilnišką „Tiesą“, kurioje randamas tik liaupsinimas komunistų partijos, pritimimai ar telegramų siuntimai gen. Jaruzelskio, bulviakasio ar rugiapūtės problemos. Tad dažniausiai pasirenku „Życie Warszawy“ ar „Express Wieczorny“, kuriose tarp eilučių galima rasti putų daugiau surasti įdomesnių įvykių iš šiandieninio Lenkijos gyvenimo.

Neužmirštu ir sporto laikraščio „Przegląd Sportowy“. Tiesa, jo negalima lyginti su prieškariniu. Tačiau jaučiu jam sentimentų, prisimindamas nerūpestingas jaunystės dienas Vilniuje, kada keturiose „sumesdavome“ po penkis grošius (ir tas buvo pinigais) ir bėgdavome į Bernardinų parką jį skaityti. Jame dar ir šiandien figūruoja prieškarinių laikų klubų vardai (pvz. Lvivo Pogon — Vytis randasi Šėcine), iš to laikraščio sužinojau, kad Vilniaus burmistro (1939 m. spalio mėn. bolsėvikų išvežtas ir likimas

nežinomas) sūnus Vladas Mališevskis, su kuriuo teko žaisti ledo ritulį, treniravo Varšuvos Legijos krepšinio komandą. Jis buvo geras krepšininkas, įrodydamas tai Kauno Aušros ir Vilniaus Ad. Mickevičiaus gimnazijų krepšinio rungtynėse Vilniuje 1939 m. gegužės mėn. Jeigu atmintis nešluobuoja, Aušra laimėjo 15:6. Taip pat, iš to laikraščio sužinojau, kad auto nelaimėje žuvo buv. Lietuvos rutulio stūmimo meistris repatrijantas V. Lomovskis ir t.t. ir t.t. Taigi ir toliau stengiuosi „palaiškyti“ ryšius su „Przegląd Sportowy“, kadangi skaitydamas jį, nepastebimai persikeliu į gimtąjį miestą, gražiausias gyvenimo dienas....

Šį kartą norėčiau susitikties „Express Wieczorny“ dienraščiu ir liepos mėn. 18 d. tilpsiu jame straipsniu „Malkinia — wies czy miasto“ (Malkinia — tai miestas ar kaimas), galvodamas, kad straipsnio autorė Ona Marija Wiernik rašo apie kokį nors naujai statomą Lietuvos miestą. Pasirodo, kad nei Nors autorė Malkiniją vadina kaimu, tačiau jame sustoja tarptautiniai traukiniai, kadangi ši vietovė yra svarbiu geležinkelio mazgu. Jame susikerta geležinkelio linijos iš Varšuvos į Balstogę, iš Ostolenkos į Siedleceus, čia

pervažiuoja Berlyno — Leningrado traukinys, taigi į mūsų sostinę!

1970 m. Malkinia skaitė 1,5 tūkst. gyventojų — šiandieną yra jau 5,5 tūkst., kadangi 1977 m. valstybė pastatė azbesto, mineralinių vandenų ir radijo daliai imones. Malkinėje veikia technikas, išleistas tekintojus, šaltkalvius, mechanikus, pagrindinėje mokykloje vaikai mokosi dviem pamainom. Autorė sako, kad Malkinėje egzistuoja dvi socialinės grupės: kaimiečių, surištų su savo žeme, bei „importuotos“ klasės, dirbančios fabrikuose.

Neilgai man teko Malkinės ieškoti šiandieninės administracinės Lenkijos žemėlapyje (Panstwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa 1979). Ji guli beveik viduryje Varšuvos — Balstogės geležinkelio linijos, taigi apie 80 km nuo Lenkijos sostinės. Sunku pasakyti, ar šis vardas (Malkinė — malkoms sudėti pastatas) buvo duotas senais, labai senais laikais čia dirbusių lietuvių, ar mūsų giminės — jotvingių palikimas, kadangi tame žemėlapyje, tik apie 100 km į rytus nuo Malkinės radau „Kamieniec Litewski“ (Lietuviška Akmenė), „Wysokie Litewskie“ (Lietuviškos

Aukštumos) vietoves. Gal tuo klausimu galėtų kiek daugiau pasakyti mūsų kalbininkai ar istorikai?

Ir dar su vienu, įdomesniu straipsniu supažindinsiu skaitytojus — automašinų bei jos dalių vagystėm. Milicijos teizmu, šis „darbas“ atliekamas tarp 11 val. v. ir 4 v. ryto. Automašinos stovi gatvėse, tad daugelis Lenkijos sostinės gyventojų sudarė apsaugos būrius, pataliojami naktimis prie sustatytų mašinų, kadangi vagiliams — specialistams trunka tik kelios minutės nuimti padangą, išimti akumuliatorių ar kt. dalis. Normaliai, lauko veidrodėliai, langų valytuvai kiekvieną vakarą nuimami automašinos savininko.

Be pavardės pasirašytame straipsnyje (greičiausiai milicijos) siūloma rakinėti vairą storum grandinėm, nepalikti viduje jokių svarbių dokumentų, atžymint radijo, akumuliatoriaus ir kt. dalių numerius. Tuomet ir policijai bus lengviau rasti už Vyslos, netoli futbolio stadiono esančioje turgavietėje vogtų automobilių dalis.

ZMOGAUS DU PRADAI

Nuodėminga aistra slopina žmogaus dvasingumą, o žmogus labiausiai įrodo savo dvasinę prigimtį kaip tik kovodamas prieš neleistiną aistrą. Kiekvienas neleistinas nusileidimas aistrai yra gyvuliškos prigimties triumfas žmogui. „Aistros metu gyvuliškasis žmogus pamina savo kojomis dvasinį žmogų.“ (Tolstojus).

Alfonsas Grauslys

NAUJŲ PREPARATŲ BANDYMAI

Rugpjūčio 2 d. spaudos konferencijoje Los Angeles ukrainiečių informacijos tarnyba „Smoloskip“ paskelbė samizdato dokumentą — 59 sovietinių sportininkų sąrašą, tarp jų 24 olimpiniai čempionai, prieš laiką paslaptinai mirusių. Prie to sąrašo prirašas: „Prašome paskelbti pasaulio visuomenei“ ir „Nužudyti medicinos ir biofizikos eksperimentais“.

Pagal „Smoloskipo“ prašymą grupę jaunų gydytojų padarė tyrinėjimą. Nei anaboliniai steroidai, nei kiti narkotiniai preparatai, kurie vartojami ir sovietiniame sporte, negali būti mirtingi, bet gali tik sukelti ligas. Imant domėn, kad vidutinis amžius mirusiųjų sportininkų tik truputį viršija 41 metų amžių, tai reali priežastis jų mirties gali būti bandomai su naujais preparatais. Svarbu pažymėti, kad 26 sportininkai iš to sąrašo mirė tarp 1976-82 metų. Sov. Sąjungos olimpiečių mirimas per tą laiką padidėjo 4 kartus, palyginus su pirmesniais metais, ir 8 kartus buvo didesnis, negu olimpiečių mirimas JAV. Sąrašo paminėti tokie žymūs pasauliniai sportininkai kaip bėgikas Vladimir Kuc (48), hokeistas Valerij Harlamov (33), boksininkas Valerij Popenčenko (38). Devyni sportininkai, tarp jų 4 olimpiniai žaidimų čempionai, mirė nesulaukę net 30 metų amžiaus.

Kas su skausmu dirba, tas valgs su malonumu.

Kinų priežodis

Romualdo Ragašio teismo metu prie Vilniaus teismo rūmų 1979 metų vasarą. Iš dešinės — Bastys, Julius Sasnauskas, (nugarą atsukes) Andrieka, Jonas Volungevičius ir (su akiniais) Mart Niklus.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos
VLADAS RAMOJUS

18

Kai vieno savo bičiulio, turinčio neblogą federalinės valdžios tarnybą Chicagoje, paklausiau, kodėl jis persikėlė į Marquette Parką, mano bičiulis nedvejodamas atsakė: „Tai prestižo reikalas, ypač turint federalinės valdžios tarnybą“. Nors senajam Bridgeporte tuo metu, ten gyvenant miesto merui Richardui Daley, būrėsi nemažai aukštų miesto pareigūnų, ypač airių.

Taip Marquette Parke lietuvių skaičius vis didėjo ir apylinkė sparčiai lietuviėjo. Maždaug dviems dekadoms praėjus miesto pareigūnai oficialiai ją pavadino „Lithuanian Plaza“ vardu. Tuo pačiu daugeliui pasidarė ir artimesnis kelias jau nebe „išlaisvintą Lietuvą“, bet ir amžinojo poilsio vietas lietuvių Švento Kazimiero ir Tautinės kapinėse. Toli jau liko tie seni laikai, kai pvz. iš Cicero mirusių išlydėję į Sv. Kazimiero kapines po rytinių Mišių, laidotuvė dalyviai į namus Cicero grįždavo jau vakare. Net ir garsiajam Vytauto daržė šalia Sv. Kazimiero kapinių visai nesustojo.

Ir mano vienas pirmųjų apsilankymų Marquette Parke buvo pas graborių — Mažeikos-Evans koplyčioje, pietinėje Western gatvėje prie 69-sios. 69-ji gatvė, trims dešimtmečiams praėjus, oficialiai miesto valdžios buvo pavadinta „Lithuanian Plaza“ vardu.

Iš Europos į Chigagą emigravęs, anksti čia širdies ligos pakirstas, mirė agronomas Julius Grinkevičius. Su tuo mielu agronomu gyvenom viename kambary Diepholzo sotkykloje, Vakarų Vokietijoje.

Tas mūsų atskiras kambarys buvo buvusių kareivinių vadinamo šeštojo bloko palėpėje. Nemažas kambarys su langu, pro kurį žiūrint žemumoje prieš akis atsiskleidavo kuone visas didelis stovyklos rajonas. Matydavom vaikščiojančius gražias gimnazistes, skubančius vaizbūnus, neturintčius kur laiką praleisti, ir kartu emigracijos ir užjūrius ar skubaus karo, kuris sugrąžintų į Lietuvą, belaukiančius stovyklos įnamius. Šalia kitų, dažnai ilgais žingsniais rajonu praeidavo ir mūsų stovykloje gyvenęs kun. Benediktas Sugintas, kiekvieną dieną vis kurioje nors šeimoje užsisakydami pietus. Praeidavo daug ir žinomų ir šiaip eilinių stovyklos gyventojų.

Man smagu buvo gyventi viename kambaryje su tikrai nuosirdžiu, paprastu ir atviru Julium. Dažnai mūsų kambarin pokalbiams, retkarčiais ir kuklioms vaišėms užskudavo kai kurie gimnazijos mokytojai, užskudavo iškalbusis rašytojas Jurgis Jankus, kaip tik 1949 m. laimėjęs lietuvių rašytojų draugijos premiją už romaną „Naktis ant morų“, užskudavo dar gimnazistai buvę Algimantas Kezys, Juozas Gaila-Gailėvičius, mokytojas Simas Laniuskas ir kiti. Visi jie mėgo Julį, nes jis giliai domėjosi ne tik politika, bet ir literatūra.

Kai Julius Grinkevičius kiek anksčiau už kitus gavo kvietimą emigruoti į JAV, savo kambarin gavau tokį pat paslaugų ir mielą gyventoją — mokytoją Jurgį Radvilą-Radvilavičių, Diepholzan atsikėlusį iš amerikiečių zonos.

Agronomas Julius Grinkevičius, laimingai pasiekęs JAV ir apsigyvenęs Chicagoje, širdies negalavimų varginamas po poros metų mirė. Laidotuvės tvarkė jo kolegos agronomai Julij pašaravojo tada buvusioji labai populiarioji Mažeikos-Evans laidotuvė koplyčioje Marquette Parke.

Kartu su draugais aplankė Julij pašarvotą koplyčioje. Buvo karšta, tvanki diena. Kvepėjo gėlės, padėtos prie karsto. Susirinkę žmonės šnekučiavosi, pažįstamieji liūdėjo. Koplyčioje rimtį kiek sudrumstė iš kažkur atėjęs nepažįstamas įsigėres

žmogus. Koplyčioje buvęs pats graborius Jonas Evans tai tipą, ilgai nelaukęs, išmetė lauk. Stebėjausi Evanso energija ir vikrumu. Paspaudžiau jam ranką ir taip susipažinau su pirmuoju graborium Amerikoje. O kiek jaunystėje buvo skaityta Petro Cvirkos veikalė apie tos profesijos atstovus. Tik jaunystėje tikrai nesitikėjau, kad kada nors gyvenime atsidsursiu Amerikoje ir akis į akį susidursiu su graboriais. Vėliau su judriu, lietuvių organizacinę veiklą dalyvaujančiu graborium Jonu Evansu tekdavo dažniau susitikti ir ne kartą esu jam, gal pusiau juokais, prasiaręs:

„Jonai, kai numirsiu, pasiimk mano kūną! Jonas greit atšaudavo: „Tu taip nekalbėk, nekalbėk!“

Kai Jonas Evans jau porai dešimtmečių praėjus buvo įsijungęs į vienos didelės lietuvių šventės lėšų telkimo komisiją, ne kartą jo bute virš laidotuvė koplyčios posėdžiavom, valgėm pizzą ir gurkšnojom įvairius gėrimus. Tai buvo, sąkyčiau, nuosirdus, lietuvių veikloje aktyviai dalyvaujantis ir lietuviškai kalbantis pirmosios lietuvių ateivių generacijos sūnus.

Tačiau šiandien Jono Evanso jau nebėra gyvųjų tarpe. Nebe lietuvių rankose ir jo buvusi koplyčia, iš kurios tiek Marquette Parko ir kitų kolonijų lietuvių iškeliavo į amžinojo poilsio vietas. Kartu nebėra ir vieno stambiųjų aukotojų lietuviškiems reikalams — a.a. Jono Evanso. Dabar Marquette Parke karaliauja graboriai Petkus ir Lachavičius, antrosios ir trečiosios Amerikos lietuvių kartos atstovai. O laidotuvė varpai skamba ir skamba Marquette Parko lietuvių Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bokšte. Į graborių kišenes byra pinigai, o lietuvių išveičiai kiekviena mirtis reiškia jos gretų retėjimą. Teisingai kartą prasiarė buvęs „Draugo“ vyr. redaktorius Leonardas Simutis: „Kai pamatai Drauge mirties pranešimą, žinai, kad vėl vieno savo skaitytojo dienraštis neteko...“

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

TAUTOS ŠVENTĖ

Tautos šventės minėjimas vyks šį sekmadienį, t.y. rugp. 9 d. 10:15 val. ryte šv. Mišios Lietuvos intencija šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. 3 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje viešas minėjimas. Čia kalbės inž. Almis Kuolas, o meninėje dalyje aktorė-režisierė Aleksandra Gustaitienė ir Berklee muzikos kolegijos trio, kuriam vadovauja prof. Jeronimas Kačinskas. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Visiems lietuviams ši didinga šventė yra labai reikšminga, nes tai Vytauto Didžiojo karūnacijos diena. Tai istorinė šventė. Lietuva vadinama Marijos žeme, gi rugsejo 8-ji yra Marijos gimimo diena.

Visi rinkimės šią dieną į bažnyčią ir į salę. Svarbiausia patys prisiminkime ir parodykime savo jaunimui, kad mes savo tėvų ar protėvių krašto neužmirštame, jį mylime ir gerbiame.

RENGINIAI

Rugsėjo 9 d. Tautos šventės minėjimas.

Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Liet. Pil. d-jos 85 metų sukaktvininis banketas.

Rugsėjo 22 d. šeštadienį, 2:30 val. p.p. LMF Bostono klubo susirinkimas. V. Girniuvienė kalbės apie kelionę į Romą šv. Kazimiero minėjimo proga; parodydys ir tos kelionės skaidres. Susirinkimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos mažojo salėje (už baro). Ir ne nariai, -es kviečiami atsilankyti.

Rugsėjo 29 d. Kultūrinis renginys šv. Kazimiero garbei.

Spalio 7 d. Laisvės Varpo rudens renginys.

Spalio 14 d. Bostono katedroje šv. Kazimiero minėjimas. Mišias atnašaus arkivysk. Bernard Law. Tą pačią dieną 5 val. banketas.

Spalio 21 d. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas First & Second church salėje, Bostone.

Lapkričio 3 d. 6:30 val. Balf Brocktono skyrus vakaras Sandaros klube.

Lapkričio 11 d. šv. Petro lietuvių parapijos bazaras.

Lapkričio 25 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

Vasario 25 d. 3 val. solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall. Rengia Baltų draugija.

Kovo 24 d. Lietuvių radijo valandos, vedamos Minkų, 51 metų sukakties renginys.

Balandžio 21 d. 3 val. „Laisvės Varpo“ pavasarinis renginys.

BOSTONO SPAUDOJE

„Pope John Paul says he was refused government OK for visit to Lithuania“, „The Boston Sunday Globe“ rugpjūčio 26 d. tokiu pavadinimu atspausdino United Press International žinią iš Castel Gandolfo, Italijos. Popiežius Jonas Paulius II pasakęs, jog jam nebuvo suteiktas leidimas aplankyti sovietų valdomą Lietuvą nei pasiūsti asmeninį atstovą dalyvauti 500 metų Lietuvos patrono sukakties minėjime. Jam nebuvo leistas džiaugsmas padaryti pilgriminę kelionę į Vilnių ir pasimelsti prie šventojo karsto. Net ir pasveikinimo per savo atstovą negalėjęs pasiūsti. Jis pasiuntęs telegramą lotynų kalba kun. Liudui Poviloniui, Lietuvos vyskupų kon-

ferencijos primininkui. Nepaisant neleidimo dalyvauti, pagerbiant šv. Kazimierą, patroną Lenkijos ir Lietuvos, jis norėjęs užtikrinti lietuviams savo malda, kad jis neužmiršo lietuvių ir katalikų Bažnyčios. Popiežius pagyręs „the Balkan republic's“ 2,5 milijonus Romos katalikų, kad jie stipriai laikosi Bažnyčios, nepaisant draudimo, kurį uždėjo Maskva Lietuvai.

Tik viena kunigų seminarija yra leista Lietuvoje. O klierikai gali būti priimami tik su valdžios patvirtinimu. Visi vienuolynai ešą uždaryti. Religinės šouigos ir mokymas esą draudžiamas ir valdžios kontroliuojamas.

Lietuvos Bažnyčios vadovė pakvietimą popiežiui pasiuntusi 1983 m. balandžio mėnesį, prašydama, kad popiežius dalyvautų šv. Kazimiero jubiliejaus minėjime.

Popiežius 1984 m. kovo 4 d. Romoje laikęs šv. Kazimiero jubiliejaus progą šv. Mišias šv. Petro bazilikoje, kur dalyvavo arti 1000 lietuvių iš viso pasaulio išeivijos. Popiežius tas Mišias pavadinęs „spiritual pilgrimage“ į Lietuvą, kuri esanti Sovietų okupuota nuo II-jo pasaulinio karo.

United Press agentūros padaryta klaida, pavadinant „the Balkan republic's“. Skambinau „The Boston Globe“ laikraščiui ir prašiau atitaisyti. Jie pasakė, jog gavę tokią žinią iš United Press International ir jie nekeičia jų žinių.

Panašią žinią įsidėjo ir „The Boston Herald“ rugp. 26 d. „The Daily Transcript“ rugp. 27 d. ir „The Daily News“ rugp. 26 d.

RAMI SAŽINĖ

Norint turėti visiškai ramią sažinę, reikia stengtis susitaikyti su visais žmonėmis, su kuriais pykstamasi. Iš dviejų susipykusių žmonių dažniausiai kiekvienas mano, kad jis yra teisus, kad kaltas yra tik kitas. Jeigu tikrai žinotum, kad kaltas esi tu, tai turėtum pareigą pats atsiprašyti. Jeigu manai, kad yra kitas kaltas, o tas neatina tavęs atsiprašyti, vis tiek reikėtų stengtis kaip nors išsiaiškinti ir susitaikyti. Jeigu tu esi visiškai nekaltas, už ką jį atsiprašysi? Nebūtina reikia to atsiprašymo, užtenka kaip nors pradėti su juo kalbą ir įvykius nesusiipratimus likviduoti. Jei tu iš savo pusės padarei viską, ką galėjai, bet kitas nenori su tavim kalbėti ir taikytis, tu esi nekaltas, todėl gali turėti visiškai ramią sažinę, nors ir bus šiek tiek nemalonu, kad nepasisekė su tuo žmogum susitaikyti.

Juozas Vaišnys, S.J.

„DRAUGO“ 75-RIŲ METŲ JUBILIEJUS

„Draugas“, laisvojo pasaulio lietuvių dienraštis, eilę metų nenuilstamai kovoja dėl pavergtos mūsų tėvynės laisvės ir dėl mūsų tautinės gyvybės išlikimo išeivijoje. Jis yra mūsų lietuviško gyvenimo ir lietuviškos kultūros veidrodys. Pasirūpinkime, kad nors ir sunkėjančiose ekonominėse sąlygose „Draugas“ stiprėtų. Jis turi pragyventi mus visus. Tad, darydami testamentinius palikimus, prisiminkite ir „Draugą“.

Pratęsite mūsų kultūrinį, religinį ir tautinį veikimą, jei testamentine palikimą įjungsite „Draugą“ leidėjus: Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, arba Marian Fathers of Immaculate Conception of B.V.M., 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.

Aukos „Draugui“ nuskaitomos nuo valstybinių mokesčių.

Romualdo Ragaišio teismo metu teismo salėje pačiame priekyje sėdi prie staliuko: iš dešinės - Ragaišienė ir Albertas Žilinskas, o už jo (su akiniais) Mečišlovas Jurevičius, užpakalinėje eilėje iš dešinės nr. 1 - buv. Kazakevičienė (tamsus veidas), nr. 2 - (nepilnas veidas) Liūtauras Kazakevičius, šiuo metu gyvena Belgijoje, nr. 3 ir 4 - du rusai KGB, nr. 5 - Andreika ir nr. 6 - Romas Trachimas.

SOVIETINĖS PASAKOS APIE AFGANISTANĄ

Afganistane tebesiaučia nelygi kova. Sunkioji artilerija, tankai, bombonešiai, helikopteriai ir gausiausios pasaulio armijos kariuomenės prieš palaidą, skurdžiai apsiginklavusią genčių koaliciją. Neseniai prasidėjo nauja sovietinių dalinių akcija, kurios tikslas išstumti afganus iš tėvynės arba į didžiulius miestus, kuriuos kontroliuoja Maskva. Iš 13,5 milijono Afganistano gyventojų 4 milijonai jau atsidūrė Pakistane.

„Teroristinio karo“ ir „migracinio genocido“ pagrindinės aukos yra eiliniai afganai. Cheminiai ginklai, masinis bombardavimas nukreiptas ne tiek į ginkluotus kovotojus, kiek į beįėjusius civilinius gyventojus. Iš helikopterų šaudoma ir visus, kurie nori pabėgti iš kaimų. Naujinami jantai ir galvijai, nudijami šaltiniai. Afganų į nelaisvę paimtieji ir vėliau į Sovietų Sąjungą atsisakiusieji grįžti kareiviai pasakoja apie baudžiamąsias ekspedicijas, „išdegtos žemės“ taktiką, vaikų, moterų senelių žudymą. Taip tikimasi palaukti afganų pasipriešinimą.

Bet gana tu kraupių vaizdų! Iš kraujuojančio Afganistano persikelkime į šių metų „Pergalės“ žurnalo antrą numerį, kuriame Algirdas Ferencas pasakoja apie visai kitokią šalį. Štai jo Afganistanas. Po 1978 metų balandžio „revoliucijos“ Afganistano liaudžiai atsivėrė vartai į mokslą, darbą ir socialinę teisybę. Tiesa, revoliucinė vyriausybė padaro klaidų - „ignoruoja liaudies tradicijas ir papročius, pažeidinėjami įstatymai, griebiamasi nepagrįstų represijų“. Visa tai išnaudoja „buožės“, „reakcininkai“, „kontrarevoliuciniai elementai“. Jų įbaugini valstiečiai meta žemės sklypus, gautus reformos metu. Ar revoliucija sužlugdė? Kur tau! Po 1978 metų gruodžio mėnesio, kaip ra-

šo Ferencas, prasidėjo „antiras balandžio revoliucijos etapas“. Afganistano revoliucinė valdžia pataiso „klaidas“ ir vėl žvaliai veda liaudį iš skurdo į šviesią ateitį. Tai dar labiau siutina „banditus“, kurie dar arčiau užpuldinėja fermas, kovoja prieš kolūkinį sąjūdį, terorizuoja ir žudo aktyvistus, kiudo nuimti derlių. Valdžia stato mokyklas, „banditai“ jas griauina. „Banditai“ terorizuoja turgus, kantrioji ir išmintingoji valdžia ten „siūnia ne tankus ir kariuomenę, o duoną ir malkas“.

Tiktai patoje ilgo straipsnio pabaigoje Ferencas pritaria, kad „Andriūša iš Smolensko srities didvyriškai žuvo Afganistano žemėje“. Iš kokių dangaus tas Andriūša staigiai iškrito? Matyt, entuziazmo pagautas, Ferencas pamiršo paminėti, kad Afganistane šiuo metu ginklais švaistosi apie 100,000 sovietinių kareivių. Mūsų autorius taip pat nepainformuoja savo skaitytojų, kad afganų revoliucijas orkestruoti padėjo sovietinė valdžia. Kai perversmininkai Tarakį nuvertė Aminą „pridarė klaidų“ - ar, tiksliau kalbant, nebuvo pakankamai parankus Maskvai, - jį nuvertė į Afganistaną įsiveržę sovietinės armijos daliniai, kurie į valdžią įstatė Babraką Karmalį. Aminas buvo nužudytas. Toksai Afganistano „balandžio revoliucijos antras etapas“.

Fereno straipsnį skaitantieji netrukus pajus, kad jie kažkur, kažkada yra kažką panašaus girdėję. Jų nuojautė teisinga. Tik pavartykime 1940-ų, 1941-ųjų ar 1949-ųjų metų Lietuvos sovietinės spaudos komplektus ir išvysime tą pačią pasaką. Sovietinė valdžia veda liaudį į šviesią ateitį, atsiveria vartai į kolūkius. Tą kelionę į „tarybinį rojų“ bergždžiai bando

sustabdyti užsienio išdresiruoti „banditai“, kurie terorizuoja, žudo, pjauna, kol juos sutraiško „istorijos lokomotyvus“. Ir dėkingi lietuviai choru skanduoja eiles apie „rusų žemę, apie taurių tarybinų karių dvasią, jų pasiryžimą ginti Didžiojo Spalio idėjas, ginti taiką ir laisvę pasaulyje“.

Kaip matome, tokių „tarybinų žurnalistų“, kaip Ferencas, darbas nėra labai sunkus. Yra vienas didysis šablonas, viena pagrindinė pasaka, kuri nuolatos pritaikoma - Lietuvai, Vengrijai, Čekoslovakijai, Lenkijai ir dabar Afganistanui. Tereikia pakeisti kaimus „kiškais“, žemaičius „puštunais“ ir Stalino laikų straipsnis apie Lietuvą vėl atgyja kaip „Afganistanas šiandien“.

J. Pa.

SELECT PAVING
Blacktop at lowest rates.
Jobs large or small.
10 yrs. local service
Free estimates
442-5222

Leave today free
One way - Round trips
To most cities in U.S.
477-5056
Wilson - Driveway
55 W. Monroe, Suite 3370

FURNITURE REFINISHING
Antique Restoration
Free estimates
30 yrs. experience
486-4298

Loans arranged
For qualified
Individuals &
Businesses.
BJ & Assoc.
699-1162

Business Loans
2nd Mortgages,
Equip. Leasing
1st Mortgages SBA Loans
Can Am Financial
(312) 399-0170

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. - 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas
Atidaryti šiek tiek anksčiau nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI
STASYS BARAS, tenoras
Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS
Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

PARDAVIMUI

Lietuvių Tautinėse kapinėse parduodama vieta vienam kapui po didelio medžio. Kaina numatyta iki 325 dol. Sekcija 6, Blokas 9, Eifė A, Kapas 19. Rašykite adrs.: J. Mikalaukas, 2717 NW 9th Terr., Wilton Manors, Florida 33311.

Parduodama Brighton Parke - Gera me stovy gaminis virimui-kepimui pečius, 36 inčų; virtuvės stalas, sulenkiamas metalinė lova su matrasu. Skambinti po 4 v. popietel. 847-6560

IESKO NUOMOTI

Reikalingas 2-jų miegamųjų ir virtuvės butas dviem asmenim. Skambinti - 521-1320 arba 521-1322

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS

KILIMAI LIETUVIŲ PREKYBA

3304 W. 63 St. - Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelių. Karšto vandens tankai. Flood control. Užtikimę vamzdžių išvalymą elektra. Palikite pavarde ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai. Stereo ir Oro Vėsinimas

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% - 30% - 30% pigiau mokėtis nei apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
3208 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauzimo ir atkūrimo vių rūšių grindis
BUBNYS
Tel. - RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkaustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Prilimams MASTER CHARGE ir VISA
Tel. - WA 5-8063

J. BURKUS

ARTI TIKSLO
"Be šios knygos neturėtų būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtini yra išvykęs amžinybėn."
Iš autoriaus pratarmės

"Sūdavos" leidinys 1979 m. Spaudė Morkūpo spaustuvė Chicagoje. 256 pusl. Kaina su persiuntimu \$6.75. Illinois gyventojai prideda 30 ct. valstyšios mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas - Valdymas

Naujų pirkimas - Pardavimas

INCOME TAX

Notarinės - Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie - 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4288 S. Maplewood - Tel. 234-7488

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvičimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

ISIGYKITE DABAR

Vysk. Vincentas Brizgys

Žmogus realiame gyvenime

Šioje knygoje nagrinėjama žmogaus vertė, jo misija, laisvė, religija, dorovė. Pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios misijoje, kai kurie reiškiniai mūsų laiko Katalikų bažnyčioje, religijos vieta valstybėje, valstybės ir Bažnyčios santykių klausimas. Demokratija, komunistų skelbiama demokratija, socialinė, liberalistinė demokratija, pavojai demokratijai, demokratija ir Lietuvos tauta. Knygos pabaigoje aiškinama apie žmogaus dvišalę prigimtį ir apie mūsų tolesnį likimą. 318 psl. Spausdino "Draugas" spaustuvė 1984 m. Kaina su persiuntimu 6 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Lithuania, the European Adam

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išleido Kęstutis Butkaus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Stasys Maziliauskas Pioneer Prince in USA

An historical account of Prince Demetrius Augustine Gallitzin & his eminent relatives.

Šis mūsų istorinio vadovo Gedimino ainis pasidarė žinomas daugelyje tautų. Jis pirmas atsivežė į šį kraštą Lietuvos VITI, savo protėvio Gedimino sūnaus Norimanto. Knyga turi 160 psl., kieti viršeliai. Išleido Amberland Publishing Co. Troy, MI. Kaina su persiuntimu \$11.25.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Amerikos Lietuvių Ekonominė Veikla

Vincas Liulevičius

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas 1980. 224 pusl. Spaudė Morkūno spaustuvė. Knygos kaina su persiuntimu \$8.85.

Užsakymus siųsti DRAUGAS adresu.

Illinois gyventojai prideda 48 ct valstyšios mokesčio.

KELIONĖ PO EUROPA

PETRAS MELNIKAS

Amerikoj gimusiam ir augusiam mūsų jaunimui ne kartą entuziastiškai pasakojame apie Europą. Ateina laikas, kai jie, tiek iš mūsų girdėję, nori net vieni, be draugų, pasitikrinti ar viskas ten taip skirtinga ir žavu. Jie dirba, užsidirba pinigų, taupo ir renka įvairias ekskursijas. Motinos rūpinasi, kad kas nors blogo kelionėje neatsitiktų. Ar nepasimes? Ar nebus vieniši? Kokios pažintys ten būtų kenksmingos?

Savo dukros, išvykstančios su ekskursija į Europą, prašiau vesti bent „telegrafiską“ dienoraštį mano aprašymui, bet iš kelių įrašų ir bloknotelį, atvežtų nuotraukų ir papasakojimų susidariau įspūdį, kad daug kas patiko, o kai kas ne. Ką ji matė ir kas krito akin? Gal kas, planuojantis tokią ekskursiją, ras šiam rašiny ir kokį naudingą patarimą, entuziazmą ar nuovargio priežastis.

Ekskursija: Anglijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir Italijos aplankymas. Nepakenčiant orlaivio siūbavimo, prieš išvykdamą ji leido vaistininkei įtaisyti prie ausies jai visai netinkantį Transderm — Scop, dėl kurio kelias dienas Londone regėjimas susilpnėjo ir miestas turbūt dėl to, arba dėl savo panašumo į Amerikos didmiesčius, nepadarė ypatingo įspūdžio. Vadovas apvežė parodydamas Hyde parką, Speakers Corner, kur keistuoliai rėkia prakalbas, Trafalgaro aikštę, Piccadilly Circle pilną „punk“ jaunimo su žaliais plaukais, Parlamentą, Downy gatvę, kur randasi Thatcher namai, ir sargybos pasikeitimą prieš Karalienės rūmus.

Ekskursijoj ji nebuvo vieniša. Tuoj atsirado grupė draugų ir žurnalistikos studentas iš pietų valstijos Amerikoje, su kurio tėvais visi nuėjo į „Hole in the wall“ pasiklausyti „punk rock“ muzikos aludėjų (pub), vaikščioti po krautuves, kurios tik sekmadieniais visai uždarytos. Ji pasiuntė mums atvirutę, papasakodama pažintį su šiuo jaunuoliu, ir žmona tuoj pradėjo rūpintis: ar tai kelionės romansas? Kas jis? Gal koks suvedziotojas? Juk ji viena...

Jos kelionė tęsėsi autobusu į Dover, 45 minutes smarkiai siūbuojančiu garlaiviku į Calais, po to, šnekučiuojant su kelionės draugu, traukiniu į Paryžių. Vakare: fantastiškai apšviesto miesto apvažinėjimas ir vakarienė gėrime restorane su labai mandagia žurnalistikos studento šeima: Eskargo ir geras vynas. Kai kas nelietė to „eskargo“.

Dienos metu autobusų apvažiavus Paryžius atrodė proziškesnis. Bet prancūzai gan mandagūs ir karštakošiai, kai autobusas susidūrė su kitu automobiliu. Pati viena ji kiek pavaikščioti vėliau miestu ir

kelią atgal į viesbutį atrado, angliškai paklaudama šia kalba sunkiai šnekančio policininko. Ta proga pamatė modeliuotojas, fotografuojamas prie Senos upės. Vakare: idomus spektaklis Moulin Rouge amerikiečių turistams, nes tą dieną buvo liepos 4-toji.

Sekanti diena dar įdomesnė aplankius Versalį, kuris kada kada buvo tik medžioklės namais, Luvro muziejų, kur Mona Lisa ir geresni paveikslai padengti neperšaujamu stiklu, ir Montmartrą, kur turistai ir dukra leidosi būti nupaisomi menininkų po škičą. Kelionės draugas „žurnalistas“ ją taip pozuojančią juokais su savo aparatu dar nufotografavo.

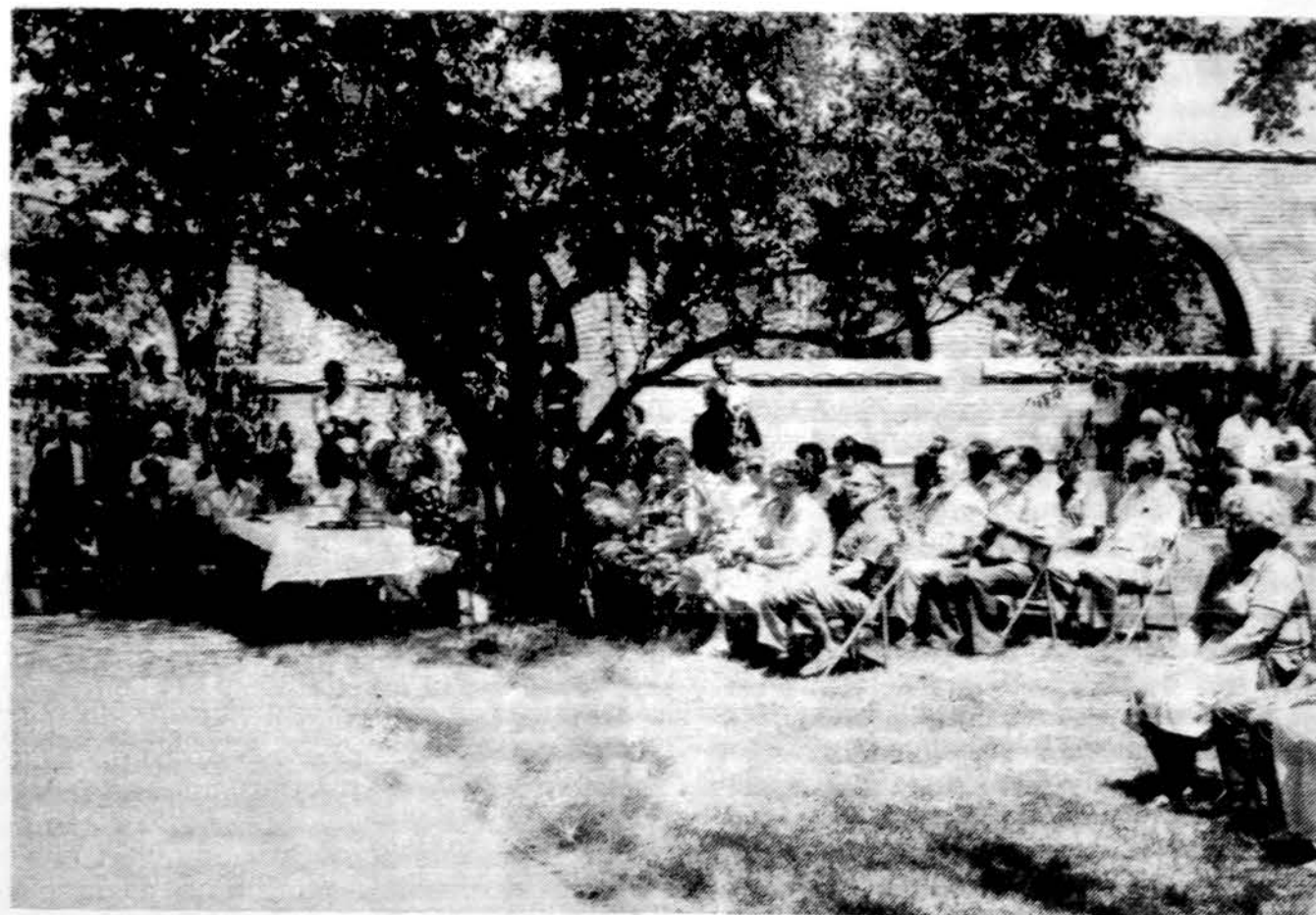
Turbūt Paryžiaus dvasia visus paveikė? Įtampa ir nuovargis visai atsileido gražiam traukiniu į Šveicariją. Jaunimas, susimetęs vienoj kupė, atsilauždamas prancūzišką duoną, gėrė vyną ir dainavo. Kalnuose į Lucerno viesbutį, su langais į srianių upę, atvyko beveik girti. Iš čia patogiais moderniais telefonais jie skambino į namus Amerikoje. Dukra nuramino kelias dienas užsitęsusi mano ir žmonos susirūpinimą.

Vakare — fejerverkai ir šokiai National casino — diskotekoj. Įėjimas — 4 dol. 5 dol. — vandens, coke ar alaus stiklinė! Net 10 dol. — alkoholinis gėrimas! Ne tik baidios kainos, bet ir nemandagūs patarnautojai! Bet Lucerno miestas ramus, su kalm, šokolado, laikrodžių ir minkštų pūkinų pagalvių atrakcija, kurių vieną nupirko ir tuoj pasinėti namo.

Alpių kalnais ir tuneliais autobusu nusileidus į Italiją, Venecijoj visi pavalgė pirmus gerus pietus. Kelias dienas apžiūrėjus nuo potvynių apsaugotus miesto ir S. Marco pastatus, pamėginus gondolos atrakciją (7 dol. be gondolieriaus dainavimo, 14 dol. su dainavimu), dirstelėjus į Lido jūroj besimaudančius pusnuogius (topless) turistus — vėl autobusu į pietus, trumpai sustojant prie Paduvos Šv. Antano bažnyčios.

Florencijoj turistai puolėsi fotografuoti katedrą, apsipirkinėti odos prekes krautuvelyje, ar aukso išdirbinius ant Senojo Tiltio. Galima derėtis, bet nesakyk, kad kitur radai pigiau — užsigauja ir pasidaro nemandagūs. Pakeliui į Romą, trumpai sustojus prie Šv. Pranciškaus Assisi bažnyčios ir vienuolyno, kelionė baigėsi. Tiek teko pamatyti ir nuvargti, kad sukosi galva. Daugelis Romoj praleisdavo ekskursijas ir muziejus, išėdamesi ar išėdami iš viesbutio tik į svarbesnes vietas. Populiariausias: Šv. Petro bažnyčia, Ispanų laiptai, Trevi fontanas, via Veneto ir romėnų griuvėsiai.

Grįždama į Ameriką, prieš orlaivio siūbavimo šleikštulį

„Draugo“ gegužinėje. Dalis svečių šv. Mišių metu.

Nuotr. Jono Tamulaičio

dukra rado geras itališkas piliules (Xamamina, gaminamas Milane) ir jautėsi gerai. Namuose apskaičiavo ir suprato, kad kelionė buvo brangi. Nors daug kas Europoj kalba angliškai, reikia geriau pažinti kalbas. Net šiek tiek žinant, pokalbiai su sutiktais ten žmonėmis (įterpiant kartais angliškus žodžius) nepaprastai vargina ir taip jau išvargusių turistų. Patebėjo net tokius proziškus trūkumus: labai neaug viešųjų tualetų. Karštą vasarą pasigedo kondicionuoto oro patalpose ir krautuvelyje, kurio ten labai mažai yra. Buvo galvosūkių: kaip veikia kai kurie aparatai viesbutuose? Rado, kad atvirutės, siunčiamos iš Europos, greičiau ateina už laiškus.

Po tokios įvairios kelionės ateina keistas nuobodulys. Norisi kažką veikti. Kai iš kelionės draugo „žurnalist“ atėjo mandagus laiškėlis su Montmartre nutraukta jos fotografija pozuojančia menininkui, ji atrasė ir padėjo. Tuo tarpu ne visos jos draugės grįžus domėjosi, kur ji buvo ir ką matė. Skaudoka. Bet gal tai tik paprastas pavydas ar norėjimas pasirodyti, kiek mažai čia težinoma apie „senąjį Kontinentą“ Europą, kuris jai patiko.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SILDYTVUVUS Kreiptis į Hermaną Dečkį Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

KAIP LIŪDNAS

Kaip liūdnas ir nykus būtų pasaulis, jeigu nebūtų prisikėlimo: jeigu diena grimstų į tamsą, be vilties, kad rytoj vėl kelsis šviesa; jeigu vasara pasinertų rudens ūkanose, be vilties, kad ją vėl prikels pavasaris! Koks liūdnas būtų gyvenimas, jeigu žmogus lenkiamas senatvės, netikėtų, kad vėl grįš nepraeinama jaunystė! Tai nebūtų gyvenimas, o tik kelionė į mirtį, tai būtų tik laidotuvių procesija... Kaip liūdnas ir nykus būtų pasaulis, jeigu jam nebūtų sušvitusi atpirkimo šviesa, kuri iš tamsaus kapo prisikėlė, kad vestų žmogų į amžiną prisikėlimą.

J. Vaišnys, S. J.

LTM Čiurlionio Ansamblio garbės narei
A. + A.
muzikei Alice Stephens-Stepanavičienei
mirus,
jos seseriai BIRUTEI REDMOND, artimiesiems ir jos bendros minties draugams, giliai užuojautą reiškiamo ir liūdimė.
LTM Čiurlionio Ansamblis

Keturiolikos Metų Mirties Sūkaktis
A. A.
PRELATAS ANTANAS MARTINKUS
Jau suėjo keturiolika metų, kai negailėstinga mirtis atsikyrė iš mūsų tarpo mylimą prelatą. Jo netekome 1970 metais, rugsėjo 5-tą dieną.
Minint mirties sukaktį, už jo sielą bus atlaikytos šv. Mišios šiose parapijų bažnyčiose:
Sv. Jurgio Bridgeporte, Šv. Mergelės Marijos Gimimo, Marquette Pke. ir Our Lady of Victory, Chicagoje. Kopyčios: Sv. Kazimiero Seserų, Sv. Kryžiaus Igoninėje, Sv. šeimos Viloje, Lemont, Illinois.
Maloniai prašau visus a. a. Prelato Antano Martiniaus draugus, pažįstamus, buvusius parapijiečius — pasi- melsti už Jo sielą.
KUN. JONAS A. KUZINSKAS
Our Lady of Victory parap. klebonas

RADIJO PROGRAMA

Sėkmės Lietuvių Radijo Programos Naujoji Anglija
Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radio stotį WLYN 1390 bangas AM, toj patioj stoty.
Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvelyje, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taigi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvelyje atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?

PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$300 IKI \$1,000
CHRYSLER LeBaron Medallion 2-dr. Coupe
BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.
Kas penktadienį iš WEVD Stoties New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. popietį iš Seton Hall Universiteto stoties. 89.5 FM. (WSOU).
Direkt. Dr. JOKOBAŠ STUKAS
Watchung, N.J. 07060
234 Sunlit Drive
Tel. — (201) 753-5636

A. + A. ANTANINAI NAGIENEI
mirus, jos dukrai, buv. mūsų mokytojai ZINAI KATILISKIENEI, anūkei, mokytojai ir L.B. LEMONTO apylinkės pirm. AGNEI KATILISKYTEI-COUNSELL ir SEIMOMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą.
LEMONTO MAIRONIO LITUANISTINE MOKYKLA

TIKROJI LIETUVA
Algirdas Gustaitis
Šis leidinys yra didelis įnašas į mūsų istorinio Lietuvos žemėlapio aiškinimą, nes joje paskelbti įvairūs dėstymai daugiau sudomins lietuvių tautos praeitimi ir padės geriau suprasti Lietuvos žemėlapi. Knyga, kuri yra didelio formato, kieti viršeliai, talpina 79 žemėlapius ir 172 iliustracijas. Išleido Lietuvių Šaulių sąjaga Tremityje 1983 m. Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

AUŠRA VI
(1981 m. vasaris - 1982 m. kovas)
Šeštasis Lietuvos pogrindyje leidžiamo žurnalo "AUŠROS" rinkinys apima 26, 27, 28, 29 ir 30 numerius, pasirodžiusius su 1981 m. vasario - 1982 m. kovo datomis. Čia rasime aprašytą patį brutaliausią rusiškojo kolonializmo politiką, kultūrinę priešpaudą, ekonominius išnaudojimus, dvasinis teroras vykdomi su gražiais, bet su tikrove nieko bendro neturinčiais šūkiiais ir teorijomis. 236 psl. Redagavo Jonas Dainauskas. Išleido Akademines Skautijos leidykla Chicagoje 1984. Kaina su persiuntimu 7 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

KATALIKŲ BAŽNYČIA LIETUVOJE 1940-1944 Metais
Parasė vyak. VINCENTAS BRIZGYS
Knygoj aprašoma raudonųjų ir rudųjų okupantų metodai suniekinti ar panaudoti savo tikslams Katalikų Bažnyčios vadovus ir Jos narius.
Kaina su persiuntimu \$4.30. 192 psl. Illinois gyventojai prideda 5% mokesčių.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Drauga".

Turistinis laivas Mississippi upėje prie New Orleans
Nuotr. R. Kriaučiūno

APLINK MUS

x **Pedagoginis lituanistikos institutas**, 5620 So. Claremont Ave., kviečia ne tik aukštesniais lit. mokyklas baigusį jaunimą, bet ir visus lituanistiką susidomėjusius asmenis į jį įstoti! Registracija ir supažindinimas su Instituto darbu bus šį šeštadienį, 9 val. ryto. Laukiame!

x **Teodoras Blintribas**, ilgametis Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, dabar eina pirmininko pareigas, pavaduodamas į Floridą persikėlusį dr. K. Sidlauską.

x **Putnamo seselių rėmėjų** Chicagoje rengiamos šiais metais Madų parodos pelnas skiriamas vaikų žurnalo „Eglutės“ paramai. Madų paroda bus spalio 21 dieną Jaunimo centre.

x **Elena Jasaitienė** paaugojo 500 dol. apmokėti neturtingo lietuviu jaunuolio mokslą Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje.

x **Penktadienį, rugsėjo 7 d.**, 9 val. ryto, jėzuitų koplyčioje bus šv. Mišios už lietuvius Lietuvoje, Sibire ir pasaulyje. Po šv. Mišių šv. Rašto būrelis toliau tęs šv. Rašto skaitymą, aiškinimą Jaunimo centro kavinėje.

x **K. Paliulis**, Waterbury, Conn., J. Kazianas, Toms River, N. J., G. Melnykas, Hamilton, Kanada, Valentina Brazienė, La Grange, Ill., Cecilia Gibson, Detroit, Mich., Leonas Kazenius, Willowick, Ohio, Cecilija Stasiūnas, Phoenix, Ariz., A. Laurent, Lemont, Ill., Veronika Matūzas, La Grange, Ill., Jonas Valiukonis, So. Boston, Mass., V. Knibury, Albion, Mich., Mykolas Vinclovas, Cleveland, Ohio, Jonas Kvietys, Dayton, Ohio, P. Heiningas, Detroit, Mich., E. N. Varnas, Slidell, Los Angeles, Cal., A. Mingėla, Hamilton, Kanada, gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai aciu.

x **Gina Baukys**, Dearborn, Mich., A. Jaras, Kenosha, Wisc., Marija Saluckas, Rockford, Ill., Danutė Gale, Port Washington, N. Y., Valė Sasauskienė, Baltimore, Md., Ona Senkus, Howard Beach, N. Y., Marija Svilas, Flushing, N. Y., Marija Paulaitis, Philadelphia, Pa., įvairiomis progomis atsuntė po 10 dol. aukų. Labai aciu.

x **KASOS**, Lietuvių Federalinės Kredito Unijos aktyvų pasiekė 27 milijonus dolerių. Pasiskambinkite ir pasiteiraukite apie KASOS mokamus nuosimčius už terminuotus indėlius. KASOS eina moji sąskaita (passbook) moka 9 proc. Pasinaudokite IRA pensijos planu, kuris šiuo metu jums moka 12 proc. Metinis prieaugis siekia net 12.55 nuoš. Šiais laikais kiekvienas dirbantysis gali sau užsigarantuoti geresnę pensiją imokėdamas kasmet po du tūkstančius dolerių IRA sąskaiton. Idėti pinigai nurašomi nuo metinių pajamų, todėl už juos nereikia mokėti mokesčių. Visos sąskaitos KASOJE iki \$100,000 yra apdraustos Federalinės Valdžios (NCUA) agentūros. **Kasos adresas: 2615 West 71st Street, tel. 737-2110, valandos: kasdien nuo 10 iki 6, ketvirtadieniais iki 7, šeštadieniais: 1445 So. 50th Avenue, tel. 656-2201, atdara antr. 9-12, ketv. 3-6, šešta. 9-12.**

x **Aušros** lietuvių kultūros dr-jos gegužinė rengiama rugsėjo 23 d. Umbrasų sodyboje Lemonte. Gegužinė prasidės 12 val. pamaldomis, kurias atliks kun. A. Saulaitis, S. J.

x **Social Security administracija** praneša, kad busi Bridgeview įstaiga (8929 So. Harlem) nuo rugsėjo 4 d. perkeliama į Hickory Hills: 7800 W. 95th St. Telef. 594-2876. Ši įstaiga yra pagrindinė Pietų Chicagoje distrikto įstaiga (9730 So. Western Ave.) skyrius.

x **Maloniai kviečiame visus atvykti į Lemonto apylinkės tradicinę gegužinę**, kuri vyks sekmadienį, rugsėjo 9, Ateitininkų namuose. Bus vaikams žaidimų ir suaugusiems progos pasportuoti. Prašome visus atvažiuoti ir pabendrauti puikioje gamtoje. Bus daug skanaus maisto ir gėrimų.

x **Dalyvaudami Kr. Donelaičio** liuanistinių mokyklų Tėvų komiteto ruošiamose madų parodoje rugsėjo 30 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje, paremsite mokyklą.

x **Pasikalbėjime su dr. Benu Bataičiu** („Draugas“, 1984. VIII.17.), kalbant apie okupuotos Lietuvos rašytojus, Juozas Aputis įrašytas tarp poetų. Iš tikro jis yra vienas iš žymiųjų dabarties prozaikų. Klaida įvyko, perrašant pasikalbėjimą iš magnetofono juostelės.

x **Agronomas Albertas Bladzevičius** su žmona atvyko iš Australijos į New Yorką. Vieši pas savo pusseserę dr. Konstanciją Paprockaitę-Simaitienę.

x **G. Lapėnas**, Deltona, Fla., S. Pleinys, Hamilton, Ont., Kanada, gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką ir palinkėjo „Draugui“ sėkmės ir nesustoti lankius visus lietuvius laisvame pasaulyje. Labai aciu už paramą ir linkėjimus.

x **Zigmont Jakicius**, Ann Arbor, Mich., J. Juška, St. Petersburg Beach, Fla., A. Piliapavičius, Juno Beach, Fla., Ona Stankus, Chicago, Ill., gražino lėšų telkimo šakneles ir kiekvienas paaugojo po 15 dol. dienraščio paramai. Labai aciu.

x **Hinsdale, Ill.**, nepaprastai gražioji vieta, ant kalno, parduodamas elegantiškai įrengtas mūr. „ranch“. Trys mieg., 2 vonios, šeimos kambarys, židyns. Pusė akro sklypas su vaismedžiais. Jūra Gvidas, Cent. 21 Clark & Holm, tel. 963-4400 namų 852-9817.

x **ST. THOMAS**— Amerikos teritorija. Vešli, žaliuojanti sala pasipuošusi kurortiniais viešbučiais. Miestas gyvas, judrus — gundantis importuotų prekių gausumu. Čia viskas parduodama be maito mokesčių. Galėsite pasinaudoti šia galimybe plaukdamai laivu Karibų jūroje, gruodžio 1 d. **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (1-312) 238-9787.**

x **Nauji Metai Rio De Janeiro**. Rengiama įdomi išvyka į Rio gruodžio mėn. 29 d. — vienai savaitei. Kaina asmeniui iš Chicago — 745.00 dol., — už viešbutį, skridimą ir pusrūgį kasdien. Registracija neveliau spalio mėn. 25 d. Informacija ir registracija — **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. (1-312) 238-9787.**

KANADOJE

— **Baigiamajame Šv. Kazimiero minėjime ir kongreso** pokylyje, kuris bus sekmadienį, rugsėjo 2 d., 7 val. vak. Royal York viešbutyje dalyvavo Kanados federalinės ir provincijos valdžios pareigūnai, Ontario premjero atstovas min. Timbrell. Taip pat dalyvavo lietuviai vyskupai, visuomeninių organizacijų atstovai ir visuomenė, dalyvavusi iškilmiuose.

— **Kanados LB Calgary apylinkės** valdyba surengė B. Wakenfordo sodyboje gegužinę liepos 12 d. Sodyba yra už miesto ribų. P. Balsaitis pasitiko atvykstančius prie plevėsuojančių Kanados ir Lietuvos vėliavų. Pirmininkas Al. Sukys pasveikino atvykusius ir padėjo šeimininkams už vietą. A. Šukys ir K. Dubauskas įteikė šv. Kazimiero medalius. Gegužinė praejo nuotaikingai. Buvo svečių iš iš toliau — St. ir Gr. Noreikai, svečias iš Australijos V. Savickas su šeima.

— **Londono lietuviai** jautriai atsiveikino su velioniu muz. Jonu Petrausku. Jis sirgo vėžiu, bet sutrikus širdžiai liepos 17 d. išskeliavo amžinybėn. Palaidotas liepos 19 d. Šv. Petro kapinėse Londone, Ont. Liko žmona Eugenija Pačkauskaitė-Petrauskienė ir duklė Vilija su šeima. Velionio brolis Antanas ir pusbroli kun. V. Rudzinskas buvo anksčiau miręs Londone. Velionis buvo gimęs 1912 m. gruodžio 16 d. Šiauliu apskr. Studijavo Kauno konservatorijoje, kurią baigė 1941 m. grožio policijos orkestre ir Lietuvos valstybinėje filharmonijoje. Kanadoje įsijungė į lietuvišką veiklą ir buvo ilgai muzikinės dalies iškilmų vadovas. Jis vadovavo dvigubam kvartetui, giedojų bažnyčioje ir ejo vargonininko pareigas. Velionio talka mažai Londono lietuvių apylinkei buvo didelė, dėlto jo mirtis yra didelis nuostolis.

— **J. Vancouver, B. C.**, iš Victorijos persikėlė gyventi Stašė ir Kostas Milašai ir jų dukros šeima. Vancouverio lietuviai jiems surengė šaukiamą iškurtuves ir priėmimą, nes čia kolonija nėra gausi, dėlto kiekvienas yra brangus.

CHICAGOS ZINIOS

SKRIDIMŲ KARAS
Chicagoje People Express lėktuvų bendrovė, o taip pat dvi kitos didžiosios lėktuvų bendrovės pradėjo kainų „karą“ į New Yorką vežami keleiviai apie 70 proc. pigiau, negu anksčiau kainavo.

SAUGIAUSI PRIEMIESČIAI
David ir Holly Franke išleido knygą „Safe Places“. Čia jie skelbia savo surinktus duomenis apie saugumą įvairiose Chicagoje metropolinėse srityse. Tarp 110 saugiausių vietų įskaitomi ir Chicagoje priemiesčiai Hinsdale, Lake Forest, Niles ir Palos Heights.

KANADIEČIAI PERIMA BANKĄ
Chicago mieste ir septyniuose vietose priemiesčiuose turinčią savo bankus Harris Bank Corp. bendrovę perima Montrealio bankas, trečias savo didumu Kanadoje. Tai 546 mil dol. vertės transakcija.

MERAS NUSILEIDO
Chicagoje vyksta kietos grumtynės tarp mero Washingtono ir miesto tarybos daugumos. Abeji nori pasilikti teisę kontroliuoti darbų sutartis. Vienu metu meras trims svarbioms sutartims paskelbė veto, bet dabar paliko teisę miesto tarybai tvirtinti sutartį, liečiančią 50,000 dol. federalinės pagalbos vienos miesto apylinkės pagerinimui.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

I DAUSAS

Paukščiai į dausas išskris, Pakas šalna svėrė, Šeštadieninėje duryse Plačiausiai atsivėrė.

Renkasi aukot aukos Tėvų tėvų šaliai, Dygę svetimos laukuos Vešliausi daigeliai.

Ten neslinks lyg namuose Valandos nuobodžios, Džiaugsmas bus išmokuose Šventuos gimtuos žodžius.

Mokytojai jiems kalbės, Knygos visazinės — Grožį, galdynes garbės Ir kančias tėvynės.

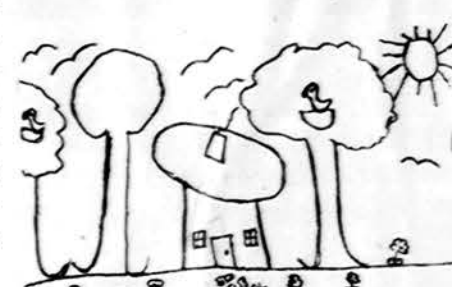
Meilė su gimtu žodžiu Lašinta į kraują Jai degti gelmėj širdžių Niekad nepaliauja.

St. Radziūnas

GERIAUSIA MAMA

Mano mama yra labai gera. Ji labai mus myli. Viską suprantą. Kartais aš labai supykstu, kai mane muša diržu, bet aš žinau, kad ji myli mane ir nori, kad aš būčiau gera, kalbėčiau lietuviškai. Ji nori, kad viskas būtų geriausia. Ji yra geriausia mama iš visų. Mano mama yra man labai gera.

Rita Penkauskaitė, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokinė („Aušros Spinduliai“).

Kiskijų Pilkių namukas miške. Piešė Rasa

MANO VASAROS ATOSTOGOS
Šiais metais mano vasaros atostogos buvo idomos. Pirmausia mano mama nuskrido į Lietuvą. Mano tėvelio gimtinėje aš turiu du pusbrolius. Aš joms nupirkau dovanų. Jie atsuntė man įdomių dalykų. Kai mamytė išvažiavo, aš, brolis ir tėvelis nuvažiavome į Michigano valstiją, į Mackinac salą. Ten matėme seną tvirtovę ir daug įdomių dalykų, ten negalima automobiliu važiuoti, mes jojome arkliais.

Kai grįžome namo, už dviejų dienų ir mamytė grįžo iš Lietuvos. Ji atvežė dovanų ir atsakė į mano klausimus. Rugsėjo mėnesį važiavome žuvauti į Wisconsin valstiją vienai savaitei. Nepagavome daug žuvų, nes buvo per karšta. Tada jau prasidėjo pamokos mokykloje.

Andrius Zubinas, Lemonto Maironio lit. m-los mokinys („Maironio Aidai“).

GRAŽUS NEW YORKO MIESTAS
Praėjusį rudenį aš vykau į New Yorką su savo tėte. Anksti rytą mes jau buvome lėktuve, kuris mus nuskraidino į New Yorko aerodromą. Iš ten mes taksiu nuvažiavome į viešbutį, kuris buvo Times Square. Išsipakavę savo daiktus išėjome į Broadway, kur matėme daug teatrų. Po to, važiavome pažūrėti Laisvės statulos. Ten nuplaukėme specialiu laivu. Į Laisvės statulą lipti laukė labai daug žmonių, todėl mes kitu laivu tuojau grįžome atgal. Grįžę važiavome į Pasaulio prekybos centrą. Tie pastatai yra aukštesni už Empire State pastatą. Bet kai įlipome į keltuvą, jis taip greit kėlė, kad mes laike vienos minutės jau buvome viršuje pastato. Iš ten dar važiavome keltuvais ir eskalatoriais iki pačios pastato viršūnės. Išėjome ant stogo. Iš

Dariaus Girėno lit. mokyklos mokiniai išdidžiai rodo savo vaizdinę kūrybą.

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

SKAUTŲ STOVYKLA RAKO MISKE

Šiais metais aš važiavau į Rako skautų stovyklą. Gyvenome ir miegojome lauke — palapinėse. Turėjome kapelioną, kuris kasdien ir sekmdienį laikė pamaldas. Meldėmės už lietuviybę, gerą orą, sveikatą ir draugus. Daugiausia meldėmės už Lietuvos išlaisvinimą.

Buvo pasikalbėjimų. Vadovai kalbėdavo apie Lietuvos gamtą, kuo ji skyrėsi nuo Amerikos gamtos. Taip pat apie įvairių kraštų gamtą. Buvo įdomu.

Dvi dienas mes plaukėme baidarėmis (canoes). Buvome nuvažiavę į parką, pavalgėme pietus ir pradėjome ruošti nakčiai. Manėme, kad lis, miegamais paklojom po stalais ir aplink baidurių stalą. Buvome teišūs, tą naktį buvo didelė audra. Vidurnaktį daug skautų susirgo, tačiau kitą dieną beveik visi plaukė, nes pasveikau. Buvo labai smagu.

Vieną dieną, lankymosi metu, pasidarė labai tamsu. Visi bėgome atgal į savo pastovykles. Pradėjo labai smarkiai lyti, buvo audra. Sėdėjome palapinėse, šokome ir dainavome. Po kiek laiko išalkome. Aš ir keletas kitų mergaičių nubėgome į virtuvę, kad gautume pyragaičių ir kakavos. Ten visi bebrūkiai išbaimės buvo susiglaudę. Tada mes sužinojome, kad viesulas praūžė virš palapinių mūsų nepalietęs. Nunešiau pyragaičius ir tuo viskas pasibaigė gerai. Tai buvo labai keistas įvykis.

Aš smagiai ir linksmai praleidau dvi savaites Rako stovykloje. Tikiuosi, kad kitais metais sugrįšiu atgal.

E. Valiukėnaitė, K. Donelaičio lit. m-los mokinė.

MANO ŠUO

Aš turiu šunį. Jo vardas yra Bugs. Jis yra rudos spalvos. Jis yra didelis vilkinis. Aš jį seriu ir vedu laukan. Kai jis nešvarus, aš jį išmaudau. Jis yra labai geras ir klausoma gėnės. Aš žaidžiu su juo. Taip pat jis žaidžia su mano katinu. Jis myli du mano katinus. Jis miega būdoje su katinu. Jis loja kai ateina mano draugai, bet nekanda. Jis naktį miega prie mano lovos ir saugo mane. Kartais jis pabėga nuo grandinės, persoka aukštą tvorą ir pabėga. Tada aš negaliu jo pagauti. Kartą jis parsivedė draugų į mano namus.

Kristina Johnsonaitė, Dariaus Girėno lit. m-los 7 skyrius.

MANO VAIKYSTĖS PRISIMINIMAI

Aš gimiau Lietuvoje prieš keturiolika metų. Aš, kaip ir visi vaikai, ėjau į darželį. Būdamas vienerių metų ir trijų mėnesių lankiau lopšėlį ir tik paskui darželį. Man būdavo ten linksma žaisti su draugais. Kartais, kai tėveliai atėdavo mane paimti, aš dar norėdavau pasilikti.

Darželyje mes gaudavome pusrūgį, paskiau priešpiečius, pietus ir vakarienę. Darželio darbo valandos: ryte prasidėdavo aštuntą valandą ir baigdavosi apie septyntą valandą vakare. Tėveliai galėjo pasiimti vaikus, kada tik norėjo. Priešpiečių turėjome pamiegoti. Kartais nelabai norėdavome, bet ką darysi, kai visi vaikai miega, reikėdavo prisitaikyti prie visų.

Darželyje buvo laikomasi sveikatos taisyklių. Man labiausiai patiko eiti pas gydytoją. Jis leisdavo vaistus. Kiti vaikai bijodavo, aš juos pardušindavau. Dabar bijočiau, kaip velnias kryžiaus.

Darželyje man patikėdavo puodukai arba tai gerti. Jie buvo gražiai padaryti. Dar ir dabar juos prisimenu, kai iš jų

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų, kalnai ir maži kalneliai... (A. Baranaukas).

Piešinys gautas be piešėjo parašo.

ten galima matyti kelias mylias į visas puses. Iš čia pamėmė taksi ir grįžome atgal į viešbutį. Ten pavalgėme skania vakarienę.

Kitą dieną požeminiu traukiniu važiavome į gamtos muziejų. Viduje buvo daug įdomių eksponatų: dinozaurų, kaulų. Kai kurie iki dešimties pėdų ilgio, o kiti visai mažiukai.

Apžiūrėję muziejų grįžome į viešbutį. Susipakavome savo daiktus ir skubėjome į lėktuvą skristi namo.

Buvo viskas labai įdomu, ką mačiau New Yorke. **Algis Naujokas**, Rochesterio Mindaugo Tomonio lit. m-los mokinys („Plunksna“).

MISKE

Diena miške buvo graži, kol atėjo vilkas. Vilkas sakė: — Aš noriu valgyti!

Visi žvėrys pasislėpė. Tik maža stirna negalėjo pasislėpti. Kai vilkas ją pamatė, jis atbėgo ir beveik įkando jai, bet stirna spyrė jam į snukį, ir vilkas nubėgo ir niekada atgal nebegrįžo.

Darius Gedmintas, „Židinio“ neakivaizdinės lit. m-los 3 sk. mokinys.

FILOSOFIJA

Kartą du skotai užėjo į vieną restoraną pietų valgyti. Jie abu užsisakė tik vieną žuvį.

Kai padavėjas atnešė užsakytą žuvį, jie ilgai nesiryžo valgyti, kiekvienas vengdamas pasirodyti skubąs pradėti pirmas. Be to, kiekvienas galvojo, jog neverta imti uodegos, nes ji plonesnė.

Zuvis pradėjo vėsti. Pirmasis, į kurį buvo atgręžta žuvis uodega, tarė: — Ar tu žinai, kas yra filosofas?

— Nežinau, — atsakė ant-rasis.

Pirmasis apsuko žuvį galva į save ir paaiškino: — Filosofas yra žmogus, kuris gali pasukti pasaulį taip, kaip aš šią žuvį.

— Ar tu esi filosofas? — paklausė ant-rasis.

— Ne!

— Tegu palieka pasaulis toks, koks buvo! — tarė ant-rasis skotas ir apsuko žuvį vėl kaip buvo.

LIEUVIŲ TAUTOSAKA

Jei kuris galvijų (karvė, avis) netyčiomis suėda šliužą arba juo nušliauziota lapą, tai tuojau po suėdimo žūva (Deltuva).

Jei sraigės kopūstų lapus eda, reikalinga, kad šeiminiškė ant pušinės lentos apie ežias pajodintų (Šiaulėnai).

Jei vėžys ar rupūžė bus pasislėpę po trobų pamatu, tai ausros metu tikriausiai trenks perkūnas trobą. (Šiaulėnai).